

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 47 (3477) 2016 NOVEMBER – LAPKRIČIO 22 • LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS - LITHUANIAN WEEKLY • www.tevzib.com • Nr. kaina – \$2

TĖVYNĖS ŠAUKLIAI

Minime Lietuvos kariuomenės dieną – lapkričio 23-iają. Ji pradėta švęsti, nes tą dieną buvo paskelbtas pirmasis kovojančios Lietuvos kariuomenės steigimo įsakymas.

To meto kūrėjai – savanoriai – telkėsi į būrius ginklų stabdyti į laisvę atgavusią šalį besiveržiančius priešus. Pradžia buvo gera ir sėkminga, o gera pradžia – pusė darbo. Yra pagrindo taip sakyti kalbant apie Lietuvos kariuomenės augimą, stiprėjimą ir patriotizmo skiepijimą jaunimui. Kad kariuomenė vėliau, okupacijoms prasidėjus, laikėsi pasyviai – tai ne karių, bet to meto politikų nuosprendis. Tačiau kai kada vis pasigirsta priekaištų, kad gerai apmokyta kariuomenė nė šūvio nepaleidusi priešams užimant kraštą. Tokie priekaištai nepagrįsti, dažniausiai atspindintys norus ką nors negero prieš karius sakyti. Yra juk nemažai neigiamų požymių į militarizmą, siejamą su taikos propagavimais. Kaip ten bebūtų, reikia pripažinti, kad visų laikų taikdariai yra verčiami pripažinti tikrovę, jog į ginklą tik ginklu tegalima atsakyti, laimėjimo siekiant, ginant laisvę ar savas vertybes. Maždaug tuo pagrindu organizavosi ir mūsų partizanai, sovietams antrą kartą okupuojant Lietuvą. Dešimtmečio „karas po karo“ įsirašė tautos istorijon kaip laimėjimas, vedęs į tautos Atgimimą ir galutinę pergalę. Kitokie požūriai į tai – tai tik priešų dariniai. Jų gamyba turbūt niekada nesibaigs? Todėl patriotine veikla turėtume atremti skleidžiamą melą apie buvusių mūsų kovų su okupantais „beprasmybę“.

Šiandien Lietuvos kariuomenė yra Vakarų karinių pajėgų NATO dalis, pilnateisė tos organizacijos narė, atliekanti uždavinius tarptautinėje erdvėje, kur pagrindinis veiklos tikslas – išlaikyti pastovų saugumą. Vienos kurios narės užpuolimas reiškia visos organizacijos pažeidimą, kurio pasekmės turėtų būti visiems aiškios. Tas principas padeda saugiau jaustis kiekvienai NATO narei, taigi ir Lietuvai. Apsiginklavimas moderniausiais ginklais ir karių paruošimas tuos ginklus vartoti yra visų narių rūpestis ir nuolatinė pažanga. Politikavimuose pasireiškianti nuomonė, kad mūsų niekas nepuls, braunasi net ir į pačius aukščiausius valstybės valdymo sluoksnius. Tai priklauso vadinamajam informaciniam karui, kuriuo ne visi domisi, ne visi gilinasi, kiek žalos jis Lietuvai gali padaryti, jei vyriausybė stovės nuošaly, tartum tai jos neliestų. Svarbu įžiūrėti, kaip naujų techninių priemonių pagalba valstybės pamatai gali būti ardomi iš vidaus. Tai bene bus pats naujausias būdas kelti koją svetimon žemėn. Kartais neapdairiai tam darbui talkina žiniasklaida, pagal reikalą ar susidomėjimą daiktus išpūsdama ar mažindama. Skaičiau, mačiau, girdėjau – virsta jokio klausimo nebekeliantys dalykai. Kokie ginklai ir kokia gynyba šitokiam karui reikalingi – klausimai aptartini be atidėliojimų. O kariuomenės samprata įgauna labiau šakotą vaizdą – ir dalyvių skaičiumi, ir naujais pasirusimais.

ČS

Lapkričio 23-ioji Lietuvos kariuomenės diena

...Be išlygų prisiekiu: ištikimai tarnauti Lietuvos Respublikai, negailėdamas jėgų ir gyvybės ginti Lietuvos valstybę, jos laisvę ir nepriklausomybę...

(iš Lietuvos kario priesaikos)

Spalio 21 dieną Ruklos (Jonavos raj.) mokomojo pulko rikiuotės aikštėje priesaiką ištikimai tarnauti Tėvynei davė daugiau nei 1,000 šauktinių, tarnybą pradėjusių Mechanizuotosios pėstininkų brigados „Geležinis Vilkas“ kunigaikščio Vaidoto mechanizuotajame pėstininkų batalione ir Lietuvos didžiojo etmono Jonušo Radvilos mokomajame pulke. Panevėžio miesto Laisvės aikštėje prisiekė daugiau nei 350 karių. Nuolatinę privalomąją pradinę karo tarnybą šiais metais iš viso pradėjo 3,000 šauktinių.

Apie Lietuvos nepriklausomybės kovų 1918 m. karius – savanorius [skaitykite 4 psl.](#)

Naujasis Seimas pradeda darbą

Prisaiškintas naujasis Lietuvos Seimas pradėjo darbą, išsirinkdamas Seimo pirmininką. Juo tapo prof. Viktoras Pranckietis, gavęs Seimo daugumos pritarimą.

V.Pranckietis gimė 1958 metais Kelmės rajone Rutelių kaime, mokėsi Tytuvėnuose vidurinėje mokykloje, Tytuvėnų tarybinio ūkio technikume, dirbo šio ūkio sodo agronomu. 1982 metais baigė Lietuvos žemės ūkio akademiją, įgydamas mokslinio agronomo kvalifikaciją. Po tarnybos sovietų armijoje V. Pranckietis Lietuvos žemės ūkio akademijoje įsidarbino asistentu, vėliau buvo

Naujojo Seimo pirmininku išrinktas prof. V. Pranckietis

Agronomijos fakulteto prodekanas, Sodininkystės ir daržininkystės katedros vedėjas, A.Stulginskio universiteto Agronomijos fakulteto dekanas. 1998 metais jis eksternu apgynė biomedicinos

mokslų daktaro disertaciją, šiemet jam suteiktas profesoriaus vardas. Jis nurodo nuo 1999 metų ūkininkaujantis, pagrindinė veikla – sodininkystė. 2015 metais V. Pranckietis buvo išrinktas į Kauno rajono savivaldybės tarybą.

Seimo vicepirmininke ir pirmąją pavaduotoja tapo LVŽS pasiūlyta Roma Baškienė, Iš viso išrinkti 4 vicepirmininkai, penktasis pasiūlytas LSDP kandidatas A.Butkevičius nesulaukė pritarimo. Prezidentė pasiūlė Seimo balsavimui į ministerio pirmininko pareigas LVŽS kandidatą, buvusį vidaus reikalų ministrį Saulių Skvernelį. Jau paaiškėjo ir politinių jėgų grupės Seimo viduje: parlamente veiks šešios frakcijos ir mišri Seimo narių grupė. Konservatoriai, liberalai ir „tvarkiečiai“ naujajame Seime apsisprendė dirbti opozicijoje, Lietuvos lenkų rinkimų akcija-Krikščioniškų šeimų sąjunga prie opozicijos nesijungia. Naujasis Seimas vienbalsiai priėmė rezoliuciją dėl užsienio, saugumo ir gynybos politikos tęstinumo, ja įsipareigojama 2018 metais pasiekti 2% bendrojo vidaus produkto (BVP) finansavimą gynybai. Dokumente žymima, kad bus įgyvendinamas jau anksčiau Seime pasirašytas susitarimas dėl 2014-2020 metų Lietuvos užsienio, saugumo ir gynybos politikos strateginių gairių. Taip pat dokumentu žadama parama Rytų partnerystės politikos tikslams, Seimas įsipareigoja baigti derybas su Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacija, kad Lietuva taptų šios organizacijos nare. Taip pat numatoma stiprinti Lietuvos santykius su Jungtinėmis Amerikos Valstijomis, Jungtine Karalyste, Vokietija, Prancūzija, Lenkija, Estija, Latvija, Šiaurės Europos ir kitomis demokratinėmis valstybėmis. Rezoliucija pažymi, kad seimas, prezidentas ir vyriausybė kartu su parlamentinėmis politinėmis partijomis sutaria dėl nacionalinių strateginių užsienio, saugumo ir gynybos politikos tikslų.

ELTOS inf. ir ntr.

ŠIAME NUMERYJE

- Uždarytos Gailestingumo metų Šventosios durys – **2 psl.**
- Apie ginklus ES – **3 psl.**
- Lietuvos stiprybė – jos žmonės – **4 psl.**
  - Į Gudiją - be vizų – **5 psl.**
  - nekveskit, neatsiliepsi...
- Jurga Ivanauskaitė – **8 psl.**
  - Vėlinių pamoka – **9 psl.**

Uždaromos Gailestingumo metų Šventosios durys Šv. Petro bazilikoje

Paminėta diplomatinų ryšių sukaktis

Užsienio reikalų ministeris Linas Linkevičius lapkričio 7 dieną lankėsi Vatikane, kur susitiko su Šventojo Sosto sekretoriumi santykiams su valstybėmis arkivyskupu Paul Gallagher.

Vatikane ministeris dalyvavo šventiniame renginyje, skirtame Lietuvos ir Šventojo Sosto visiškai atkurtų diplomatinų san-

tykių 25-mečiui paminėti.

Šventasis Sostas niekada nepripažino Lietuvos okupacijos ir aneksijos, Lietuvos diplomatinė atstovybė prie Šventojo Sosto veikė ir okupacijos metais. Diplomatinų santykių atnaujinimo ambasadorių lygiu deklaracija pasirašyta 1991 m. rugsėjo 30 d.

URM inf.

Mintys apie tikėjimą

Dar dauguma pasaulio žmonių, valstybių, tautų pripažįsta: tikėjimas laikosi dešimties Dievo įsakymų, išsaugo tautines, moralines vertybes iš kartos į kartą. Pagal vieną Tiesą sukuriame geri įstatymai, jų laikymasis kontroliuojamas, nusikaltėliai baudžiami. Tvarką ir darną ardo nedidelė dalis.

Kodėl valstybės, tautos nebegali susikurti ramaus, darnaus, pasiturimo gyvenimo? Pasikalbu su žmonėmis, kilusiais iš įvairių pasaulio kraštų. Dauguma jų tiki Dievą ir nesupranta, kaip kas nors gali tai uždrausti. Mes gi žinome, kaip pirmosios nepriklausomybės laikais dorų, darbščių tėvų vaikai buvo skatinami pažinti Dievą, jo mokslą ir gyventi pagal dešimtį Dievo įsakymų.

Išaugo tos kartos žmonės, sukūrė valstybę, išaugo jų vaikai, kuriems mokyti buvo leidžiamos saviuklos ir savės pažinimo knygutės, iš kurių gali pasimokyti išminties, kantrybės, meilės, rūpestingumo. Kalbu apie tuos, kurie nelanko šventovės, nenori priimti Dievo mokslo. Tiesiog gyvena nesidomėdami nei politika, nei mokslu, nei pačiu gyvenimu.

Šitiek metų buvome daromi „naujai“ žmonėmis. Viskuo turėjo pasirūpinti valdžia, už nieką atsakyti – atliks kolektyvas. Dar tebėra gyvas toks mąstymas.

Kokiomis motinomis ir tėvais taps jaunuoliai, kurie nori tik linksmybių, šėlionių, vienadieniškumo?

Noriu pakviesti tautiečius rengti

Uždarytos Gailestingumo metų Šventosios durys

Lapkričio 20, sekmadienį, švenčiant liturginius metus užbaigiančią Kristaus Karaliaus iškilnę, popiežius Pranciškus uždarė Šv. Petro bazilikos Šventąsias duris ir aukojo Mišias, kuriomis buvo užbaigtas visoje Bažnyčioje nuo praėjusių metų gruodžio 8 d. švęstas Gailestingumo jubiliejus. Kaip buvo numatyta gailestingumo metų programoje, savaitę prieš jų pabaigą, lapkričio 13-ąją, Šventosios durys buvo uždarytos beveik visose gailestingumo šventovėse visame pasaulyje. Gailestingumo šventovių statusą

turėjo visų vyskupijų katedros, kurių visame pasaulyje yra beveik trys tūkstančiai, ir antra tiek kitų gailestingumo šventovių, kurias tokiomis buvo paskelbė vietos vyskupai. Dažniausiai tai buvo piligrimų gausiai lankomos Švč. M. Marijai dedikuotos šventovės, kitos žmonių pamėgtos šventosios vietos, o taip pat – suderinamai su gailestingumo jubiliejaus dvasia – kai kur ir ligoninių, slaugos namų ir netgi kalėjimų koplyčios. Trijose didžiosiose popiežiškiosiose Romos bazilikose Šventąsias duris popiežiaus vardu sekmadienį uždarė jų arkikunigai.

Popiežius baigiamosiose Gailestingumo metų Mišiose paskelbė savo laišką *Misericordia et misera*, kuriame kreipiasi į visą Bažnyčią; jame kviečia ir toliau gyventi gailestingumu, kaip buvo gyvenama per pasibaigusius metus. Laišką popiežius Pranciškus įteikė kelioms dešimtims asmenų iš skirtingų kraštų, simboliškai atstovaujantiems visai Dievo tautai.

Vatikano radijo inf.

Lietuvoje jubiliejus buvo užbaigtas Aušros vartų Gailestingumo Motinos globos atlaisdais, vykusiais lapkričio 13-20 d.d. Vilniuje. Lapkričio 20-ąją Aušros vartuose Lietuvos vyskupai aukojo Padėkos Mišias už Gailestingumo jubiliejų. Atlaidų išvakarėse, lapkričio 12 d., Aušros vartuose buvo meldžiamasi už Vilniaus miestą, lapkričio 14 d. vyko valstybinis Gailestingumo jubiliejaus renginys gailestingumo darbuotojams ir savanoriams. Į šventę iš visos Lietuvos susirinko per 600 dalyvių, kurie padeda labiausiai pagalbos reikalingiems žmonėms. Lapkričio 16 d. Mišių maldoje buvo užtariami žiniasklaidos darbuotojai, o lapkričio 17 d. – valstybės tarnautojai ir politikai. Atlaidų metu taip pat buvo meldžiamasi už Marijos legioną ir Gyvojo Rožinio narius,

Lietuvos kariuomenę bei policiją, vienuolius, kunigus, klierikus, vaikus, mokytojus, katechetus, ligonius, gydytojus, slaugytojus, šeimas, išeiviją, jaunimą bei ateitininkus. Padėkos Mišios atlaisdose buvo aukojamos ne tik lietuvių ir lenkų, bet ir gudų, ukrainiečių, italų, prancūzų, ispanų bei anglų kalbomis. Kiekviena atlaidų diena buvo skirta gailestingumo darbams apmąstyti: išalkusį pavalgydinti, ištroškusį pagirdyti, nuogą aprengti, keleivį priimti, ligonį slaugyti, kalinį aplankyti, mirusį palaidoti; nemokantį pamokyti, abejojančiam patarti, nuliūdusį paguosti, pikta darantį sudrausti, įžeidimus atleisti, kantriai pakęsti mus skaudinančius žmones, melstis už gyvus ir mirusius. Paskutinę jubiliejaus dieną, lapkričio 20-ąją, Gailestingumo durys buvo užvertos Vatikane, Šv. Petro bazilikoje, ir Vilniuje, Aušros vartų šventovėje.

Inf.

įvairias diskusijas, kalbėtis atvirai, skatinti galvoti tikintį ar netikintį jaunimą.

Iš Dievo mokslo Kristaus pavyzdžiu išmokstame gerbti vienas kitą, neskaudinti artimo, jį suprasti, jam padėti. Dievas teikia progą apsivalyti šiame gyvenime. Naudokimės šia dovana ir patarkime kitiems ją išnaudoti.

Nematydami Dievo veikimo pasaulyje (jį atmesdami), esame lyg miegantys, lyg akli ir tamsūs.

Kai žmogaus dvasia praranda visokeriopą Dievo palaimą, jis praranda galimybę įveikti silpnynes, piktosios dvasios terorą.

Dievas neverčia žmogaus naudotis jo suteikiama pagalba. Pasirinkimui palieka laisvą valią. Kai pradėdame kurti patys savo laisvą valią, dažnai pasiklystame, paskęstame klaidose ir jose paskandiname kitus – vaikus, jaunimą,

šeimas, net valstybę. Nevok – vagiame, nemeluok – meluojame, nežudyk – žudome. Ir sutrinkame, ir pradėdame abejoti viskuo pasaulyje. Mūsų dvasia ieško gėrio ir dvasinės laimės. Žmonės atmeta Dievą, bet vis tiek kažko dvasinio trūksta – ieško. Horoskopuose, sektose, kitų tautų religijose, burtuose, parapsichologų „aiškinimuose“.

Dievas panašus į protingą motiną – baudžia su meile. Dievo įstatymai – proto šviesa.

Jei nepripažįstamas Dievas ir žmogaus nemirtinga siela, nėra jame nei išliekamosios atsakomybės, nei moralės. Geriausi žmonių mokytojai visada buvo ir tebėra vargas, pavyzdys ir meilė, kaip sakė L. John.

Regina Simonaitienė

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI
THE LIGHTS OF HOMELAND

2185 Stavebank Rd., Mississauga, ON L5C 1T3 Canada

Tel. 905 275-4672 • FAX 905 275-4364 • E-mail: tevzib@rogers.com

Leidėjas: Kanados lietuvių katalikų kultūros draugija "Žiburiai"

METINĖ PRENUMERATA:

REGULIARI – \$85 (paprastu paštu), \$135 (1 klasės paštu)

RĖMĖJO – \$105 (paprastu paštu), \$155 (1 klasės paštu)

Į UŽJŪRIUS – \$185 (oro paštu), \$105 (paprastu paštu, Kan. dol.)

JAV – \$105 reguliari, \$125 – rėmėjo, \$165 – 1 klasės paštu

JAV prenumeratoriai atsiskaito JAV doleriais.

Redaktorė – Sigina Katkauskaitė, redaktorės pad. – Rima Žemaitytė-De Iuliis, maketuotoja – Akvilė Minkevičienė, administratorė – Aušra Trussow. Tinklalapis www.tevzib.com – redaktorė Andrea Benotaitė

Rankraščiai taisomi redakcijos nuožiūra. Bendradarbių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę. Už skelbimų turinį redakcija neatsako.

Return undeliverable Canadian addresses to Circulation Dept. at mailing address above.

Printed in Canada. ISSN 0040-4063.

We thank the Lithuanian Canadian Foundation for funding the publication of parish news and the American Lithuanian Foundation for its support.

We acknowledge the financial support of the Government of Canada through the Canada Periodical Fund of the Department of Canadian Heritage.

Canada

ES – apie ginklus

Europos parlamentas (EP) pradėjo svarstyti teises priemones, kurios griežtintų ginklų įsigijimą, laikymą ir kontrolę bendrijoje. Lietuvos šaulių sąjunga jau susirūpinusi, kad EP direktyvos pakeitimai nesuvaržytų jų teisės su ginklu ginti valstybę nuo galimo agresoriaus.

Po teroristų išpuolių Paryžiuje 2015 metų lapkritį Europos parlamentas panorėjęs priemonės, kurios sugriežtintų šaunamųjų ginklų įsigijimo ir laikymo Europos sąjungoje (ES) kontrolę, pagerintų teisėtai laikomų šaunamųjų ginklų atsekamumą ir sustiprintų ES šalių narių bendradarbiavimą.

Pagal EP Informacijos biuro Lietuvoje parengtą apžvalgą, Lietuvoje šaunamąjį ginklą turėjo ar turi 14% apklaustųjų – tai yra vienas iš didžiausių rodiklių ES. Lietuvos apklausos dalyviai teigė, kad ginklus laiko savigynai, bet galima manyti, kad priešingai nei Vakarų Europos valstybėse ar JAV, Lietuvoje šaunamieji ginklai dažniau laikomi ne asmeninės savigynos, o valstybės gynimo tikslu. Prie to prisideda gili pasipriešinimo tradicija bei augančios Lietuvos šaulių gretos ir krašto apsaugos savanorių populiarumas. EP svarstomu šaunamųjų ginklų direktyvos pakeitimų projektu siekiama uždrausti kai kuriuos civilinėms reikmėms naudojamus pusiau automatinius šaunamuosius ginklus, taip pat į ginklų kontrolės lauką įtraukti kolekcininkus ir tarpininkus.

Buvo užsimota plačiai

EP Informacijos biure Vilniuje surengtose svarstybose apie griežtesnę šaunamųjų ginklų įsigijimo ir laikymo kontrolę ES, P. Auštrevičius sakė, kad Europos tarybos (ET) šaunamųjų ginklų direktyva yra labai svarbi įvairių sluoksnių žmonėms ir apskritai dideliame ES gyventojų skaičiui. Po teroro aktų iškilo naujų uždavinių, buvo nuspręsta, kad ES ginklų rinka turi būti vieninga. Vadinasi, ES šalių narių ginklų kontrolės taisyklės turi būti labai panašios, esą būtina sutarti dėl bendrų apibrėžimų. EP nario Petro Auštrevičiaus nuomone, reikia pasiekti, kad ginklų kontrolės reglamentavimas rengiamose ET šaunamųjų ginklų direktyvos pataisose netaptų sunkesnis nei esamas Lietuvoje tradicinis požiūris į ginklų naudojimą, kad Europos teisėje būtų paliktos mums ir kaimynėms Baltijos valstybėms svarbios išimtys, atsižvelgiant į dabartinę geopolitinę situaciją.

Europos komisija (EK), pirmu savo siūlymu po 2015 metų teroro aktų viską sprendė skubotai ir iš pradžių užsimojo labai plačiai. EK ir EP diskutavo apie automatinius ir pusiau automatinius ginklus, pereinamojo laikotarpio priemones, nes ne viską galima pakeisti iš karto, ir ginklų sunaikinimo tvarką. Nuomonės išsiskyrė. EP liberalų-demokratų grupė, kuriai priklauso ir P. Auštrevičius, siūlė, kad būtų uždrausta kuo mažiau ginklų kategorijų dėl ginklų laikymo muziejuose sąlygų. Pavyko pasiekti pozityvių susitarimų dėl bendros dezaktyvacijos taisyklės, bendro žymėjimo ginklų pardavėjams, tarp ES narių maksimaliai harmonizuotų duomenų sistemų sukūrimo, išimčių kolekcininkams ir kariuomenės rezervistams. Tarp kitų pokyčių numatomos griežtesnės taisyklės dėl šaunamųjų ginklų ženklinimo, siekiant pagerinti ginklų atsekamumą. Šios taisyklės nustato ženklinimo reikalavimus, kad jo nebūtų galima lengvai pašalinti, ir numato, kurios ginklų dalys turėtų būti ženklinamos.

Valstybės narės taip pat turėtų išlaikyti duomenis neribotą laikotarpį iki šaunamasis ginklas bus sunaikintas, o ne tik 20 metų, kaip yra šiuo metu. Be to, numatyta geriau keistis informacija tarp valstybių narių (pavyzdžiui,

nacionalinėms valdžios institucijoms atsisakant išduoti leidimą) ir sukurti nacionalinių registrų sąveiką. Atstovai ir tarpininkai privalės prijungti savo registrus prie nacionalinių registrų. Galiausiai į pasiūlymą įtrauktas reikalavimas, kad valstybės narės išduodamos arba atnaujinamos šaunamųjų ginklų leidimus, įvestų standartinius medicininius tyrimus, sykiu numatydamos leidimų galiojimo penkerių metų ribą.

Kontrolė turėtų būti protinga

Lietuvos šaulių sąjungos Vilniaus rinktinės vadas majoras Mindaugas Milius pateikė šios organizacijos nuostatas. Pirmiausia, Lietuvos Konstitucija kiekvienam piliečiui numato teisę, galimybę ir pareigą ginti valstybę, jei ją užpuola agresorius. Pagal neseniai pakeistus įstatymus, šauliai savo tarnybai gali įsigyti B kategorijos ginklus. Toks pokytis šiais laikais labai svarbus. Ginklų kontrolė turėtų būti apgalvota, įsitikinęs M. Milius. Būtina atsižvelgti į teisę priešintis agresoriui užpuolimo atveju. Lietuvos šaulių sąjunga aiškiai supranta šį savo vaidmenį. “ET direktyvos projekte įžvelgiame abejonę, ji mums kelia rūpestį. Ten teigiama, kad valstybės ginkluotąsias pajėgas sudaro kariuomenė, policija ir kitos valdžios institucijos, – sakė M. Milius. – Šaulių sąjunga nėra valdžios institucija, tai – visuomeninė organizacija, turinti sąjungos statusą.” Todėl šauliams neramu, kad direktyvos pokyčiai nesuvaržytų jų teisės su ginklu ginti valstybę nuo galimo agresoriaus. P. Auštrevičius patikino, kad ES narės bus leidžiama taikyti išimtis, jis mano, kad Lietuvos šaulių sąjunga turėtų būti tokia išimtis.

Nori taikos – ruoškis karui

Tuo metu kita Baltijos valstybė – Estija rengiasi galimam partizaniniam karui su Rusija ir tam taip pat reikia ginklų. Tad naujasis ginklų kontrolės suvaržymas būtų nepalankus ir kitoms Baltijos valstybėms. Kaip jau rašė *Lietuvos žinios*, Estijoje manoma, kad karas su okupantais būtų partizaninis, naudojant tokias pačias taktikas, kuriomis dešimtmečius vadovaujasi sukilėliai Irake ir Afganistane. Tokiam karui ruošiamasi. Beveik kiekvieną savaitgalį Estijos Gynybos lyga, vyriausybės finansuojama karinė organizacija, rengia mokymus, per kuriuos Estijos piliečiai įgyja partizaniniam karui reikalingų įgūdžių. To jiems prireiktų, jei Estiją užpuoltų Rusija. 1.3 mln. gyventojų turinčios Estijos kariuomenę sudaro tik 6 tūkst. aktyvių karių, tad Estijos valdžia puikiai žino, jog kilus konvenciniam karui ilgai neatsilaikytų prieš Rusiją, ir planuoja įsitraukti į plataus masto sukilimą. „Geriausia atgrasymo priemonė – ne tik ginkluoti kariai, bet ir ginkluoti piliečiai“, – tvirtino brigados generolas Meelis Kiili, Estijos Gynybos lygos vadas. Dar vienas Estijos atsakas į įtampą, kurią kelia Rusija, – programa, skatinanti gyventojus kaupti ginklų atsargas. Ginkluotų piliečių Europoje turi Šveicarija ir Suomija, abi palyginti labai mažos valstybės. Estija neskelbia, kiek šaunamųjų ginklų, daugiausia švediškų automatų AK-4, išdalijo savo žmonėms. Estijos Gynybos lyga teigia paspartinusi tempą po įvykių Ukrainoje. Pagal programą, jos nariai turi slėpti ginklus ir amuniciją namie, pavyzdžiui, sienoje įtaisytoje slėptuvėje arba užkasti kieme.

Inf.

Žinios iš Lietuvos

VALSTYBĖS IŽDAS TURTINGESNIS

Kaip praneša Lietuvos finansų ministerija, per dešimt šių metų mėnesių valstybės ir savivaldybių biudžetai pajamų gavo 4% (per 240 mln. eurų) daugiau, o vien tik valstybės biudžetas – 2,7 % (beveik 134 mln. eurų) daugiau nei planuota.

Bendros abiejų biudžetų sausio-spalio mėnesiais gautos pajamos – 6.3 bln. eurų, o tik valstybės biudžeto – 5.1 bln. eurų. Palyginti su tuo pačiu praėjusių metų laikotarpiu, pajamų gauta atitinkamai 483 mln. eurų ir 357 mln. eurų daugiau.

NAUJI SKRYDŽIAI KELEIVIAM

Ateinančių 2017 m. vasaros skrydžių iš Lietuvos oro uostų tvarkaraštyje yra 32 maršrutai, tarp kurių yra 5 nauji: iš Palangos į Glazgą ir iš Vilniaus į Berlyną, Lidsą, Bradfordą, Maltą ir Oslo. Nuo 2017 m. kovo 26 d. AirBaltic skraidys iš Rygos į Odesos oro uostą 4 kartus per savaitę.

Keleiviai bus skraidinami Boeing 737 ir Bombardier Q400 NextGen lėktuvais. Kelionės iš Rygos į Odesą trukmė – 2 val. 30 min. Per ateinančius metus Lietuvos oro uostuose planuojama pervežti daugiau kaip 1.4 mln. keleivių, išsaugant šioje srityje 1,000 darbo vietų.

PARDUOTOS DOVANOS

JAV ambasada prašo paaiškinti, kaip Lietuvos kariuomenei dovanoti visame pasaulyje kolekcininkų itin vertinami snaiperių naudoti pusiau automatiniai šautuvai M14 atsidūrė privačių asmenų rankose. JAV vyriausybės Lietuvai suteikta parama neteisėtai buvo perleista tretiesiems asmenims, nors Lietuva ir JAV yra pasirašiusios susitarimą, pagal kurį draudžiama parduoti amerikiečių padovanotus ginklus. Pusiau automatiniai

šautuvai M14 Lietuvoje buvo parduodami laisvai – juos galėjo įsigyti bet kuris asmuo, turintis policijos išduotą leidimą turėti ginklą. Vidaus reikalų ministerijos žinioje esantis Ginklų fondas šiuos šautuvus pardavė už neįtikėtinai mažą sumą – vos po 347 eur. Laikinais Ginklų fondo direktoriaus pareigas einantis Jonas Šalavėjus sakė, kad per metus buvo parduoti aštuoni M14. Krašto apsaugos ministerija kreipiasi į asmenis, įsigijusius šiuos ginklus, ir prašo juos sugrąžinti.

LIETUVOS PATIRTIS PAMOKOMA

D.Britanijos kariai paprašė Lietuvos pagalbos kovoje su Rusijos propaganda. Kariškiai iš Lietuvos moko britų sąjungininkus, kaip geriausia atsispirti Kremliui mėginimams daryti poveikį visuomenės nuomonei. Pareigūnai iš Baltijos valstybių pasidalino savo patirtimi su 77-ąja D.Britanijos armijos brigada – naujai įsteigtu su informaciniu karu susijusiu padaliniu. Maskva kaltinama tuo, kad bando paveikti Lietuvos visuomenę įvairiais ir gana patraukliais būdais,

pavyzdžiui, remdama rusiškos muzikos koncertus, vaikų stovyklas Rusijoje ir kt. Pasak Lietuvos kariuomenės Strateginės komunikacijos departamente dirbančio pulkininko leitenanto Jurio Žguts, Kremlius Europai paskelbė informacinį karą, o Lietuva yra „perpildyta rusiškos kultūros“. Rusiškos kilmės gyventojams sakoma, esą NATO yra stipri ir auganti organizacija, kuri kasdien didėja, artinasi prie Rusijos ir galbūt kurią dieną ją užpuls.

NEGARBINGAS PIRMAVIMAS

Pasaulio sveikatos organizacijos skaičiavimais daugiausiai alkoholio per metus (skaičiuojant vyresnių kaip 15 metų asmenų alkoholio suvartojimą) išgeriama Gudijoje. Kaimyninėje šalyje per metus vienas gyventojas išgeria 17.5 litro grynojo alkoholio arba apie 179 butelių vyno. Toliau rikiuojasi Moldova ir Lietuva. Vienas mūsų valstybės gyventojas per metus išgeria apie 15.4 litro grynojo alkoholio. Ketvirtitoje vietoje – Rusija. Šioje šalyje kasmet vienas gyventojas

vidutiniškai išgeria per 15 litrų grynojo alkoholio, kas lygu 155 buteliams vyno arba 1.5 tūkst. taurelių degtinės. Į daugiausiai išgeriančių dešimtuką taip pat patenka kitos buvusio komunistinio bloko valstybės: Rumunija, Ukraina, Vengrija, Čekija ir Slovakija. Vienintelė iš Vakarų valstybių – septintoje vietoje atsidūrusi Andora, kur per metus vienas gyventojas vidutiniškai išgeria 13.8 litro grynojo alkoholio.

Pagal Lietuvos spaudą parengė S. Katkauskaitė

Lietuvos stiprybė – jos žmonės

Savo darbe dažniausiai mes, žurnalistai, ieškome istorijų, norėdami jas papasakoti skaitytojams. Tačiau kartais būna ir taip, kad istorijos vienu ar kitu keliu mus susiranda pačios. Taip atsitiko ir šįkart, man ieškant savaitraščiui straipsnių apie Lietuvos kariuomenės pirmuosius karius-savanorius. Vieną dieną, artėjant šiai datai, Kanados lietuvių muziejaus archyvo talkininkas Aleksandras Valavičius redakcijai perdavė labai storą, gausiai iliustruotą nuotraukomis knygą *Kudirkos Naumiestis – praeitis ir dabartis*. Knygoje viename skyriuje buvo įdėta vizitinė kortelė ir lapelis su knygos perdavėjos Joanos Geležiūnaitės-Marcinėnienės pavarde. Atsivertusi knygos pažymėtą skyrių, perskaičiau ir supratau, kad yra tai, ko man reikėjo: įsimintinas pasakojimas apie vieną lietuvių šeimą, nuo XIX šimtmečio gyvenusią Suvalkijoje, netoli Rytprūsių sienos. Geležiūnų giminė išaugino Lietuvai daug puikių darbščių išsilavinusių lietuvių, tarp jų ir du sūnus – Lietuvos nepriklausomybės gynėjus, jos pirmųjų metų savanorius, kuriems teko sunkiausia dalia be reikiamos ginkluotės, aprangos ar ryšių ginti Lietuvos ir mūsų ateitį.

Geležiūnų giminės istorija prasidėjo, kaip rodo seni įrašai, nuo XIX šimtmečio; joje karta iš kartos šeimoje ir giminėje buvo puoselėjamos žemdirbių, amatų tradicijos, pamaldumas, siekimas mokslo žinių ir meilė savo kraštui. Kaip rašo šio skyriaus autorė Kristina Savickytė-Giedraitienė, pasiremddama dar esančių Geležiūnų šeimos narių atsiminimais, Antanas ir Jonas – du Lietuvos kariuomenės savanoriai gimė gausioje Vincento ir Agnietės Geležiūnų šeimoje – augo 8 vaikai. Geležiūnų šeimoje ypatingai buvo skiriama dėmesio ir negailima išlaidų vaikų mokslui, lavinimui. Vaikai – ir broliai, ir seserys lankė Naumiesčio pradinę mokyklą, vėliau „Žiburio“ draugijos Naumiesčio skyriaus progimnaziją. Joje moksleiviai, tarp jų ir Geležiūnai, buvo ugdomi katalikybės, lietuvybės, bendruomeniškumo dvasia, mokomi gerumo, orumo, pagarbumo

(Kairėje) Lietuvos kariuomenės savanoriai broliai Jonas (k.) ir Antanas Vincas Geležiūnai 1919 m. (ntr. iš Joanos Geležiūnaitės-Marcinėnas šeimos archyvo). (Dešinėje) Lietuvos savanorio kario apdovanojimo liudijimas

artimiesiems ir aplinkiniams. Vyriausias šeimos sūnus Juozas iškeliavo į JAV. Lietuvoje išugdytas darbštumas, pareigingumas ir kitos savybės padėjo prasimušti jam į pakankamai gerą tarnybą. Jis dirbo valdininku JAV imigracinėje tarnyboje Ellis saloje, svarbiausioje to meto imigrantų registracijos vietoje, paskui pasuko į verslą.

Jaunesnieji broliai Antanas ir Jonas liko Lietuvoje. Pirmojo pasaulinio karo sumaištyje Lietuvai atsirado galimybė atgauti savo prarastą nepriklausomybę, tačiau tai nebuvo lengva. Priimtąjį Lietuvos Nepriklausomybės aktą ir atgimusią valstybę teko ginti fizine jėga. Paskelbus atsisaukimą dėl Lietuvos kariuomenės kūrimo, atsiliepė ir broliai Jonas ir Antanas Geležiūnai, vieni iš pirmųjų pravėrę savanorių registracijos punkto Naumiestyje duris.

Jonas Geležiūnas tarnavo savanoriu 1919-1920 pirmojoje oro eskadrilėje techniku-mechaniku. Jau 1920 metais jis buvo paaukštintas tarnyboje – tapo puskarininkiu, dešimtmečiu vėliau karių-savanorių komisija (Adol-

fas Birontas, Jurgis Bobelis, majoras Antanas Jakštas) pripažino Lietuvos kariuomenės kūrėjo-savanorio statusą, netrukus po to jis buvo apdovanotas Savanorio medaliu. Kovoms nurimus, Jonas Geležiūnas sugrįžo į Naumiestį, susituokė su Monika Sadauskaite, su ja susilaukė 5 vaikų. Vėliau 1933-aisiais persikėlė į Kauną; gerai išmanydamas kalvystės amatą, dirbo Karo aviacijos technikos skyriuje Aukštojoje Fredoje, kur daugelio A. Gustaičio gaminamų lėktuvų į skrydžius palydėjo ir Jono rankos. Laisvalaikiu dalyvavo daugelyje Lietuvos prieškarinių visuomeninių organizacijų, buvo Lietuvos kariuomenės kūrėjų savanorių sąjungos dr. Kudirkos Šakių skyriaus nariu.

Kaip rašoma skirsnyje, II Pasaulio karo metams baigiantis, J. Geležiūnas sužinojo, kad jo šeima įrašyta į tremiamųjų sąrašą. Nedelsdami visi pasitraukė į Vokietiją, išskyrus sūnų Albiną. Jaunas vaikiną pakliuvo į permainingą karo sukurį: vokiečių paimtas į armiją, vėliau pateko į nelaisvę. Iš Estijos bandė grįžti į Lietuvą, buvo suimtas ir išvežtas į

Rusiją, iš jos grįžo namo tik 1950-aisiais. Tėvas, nieko nežinodamas apie sūnaus likimą, ryžosi grįžti į Lietuvą ir ieškoti sūnaus. Deja, Lietuvon sugrįžęs tėvas negreit susitiko sūnų, ir į Vokietiją, kur jo laukė šeima, grįžti jam nepavyko. Perkeltųjų asmenų stovykloje likusi žmona nesulaukė vyro, o vaikai – tėvo. Prasidėjus pabėgėlių perkėlimui darbams į kitas valstybes, 1948 į Kanadą, Kvebeko aukso kasyklas, išvyko sūnus Rimas, vėliau, 1950, pasiėmė visą šeimą.

Jono Geležiūno vaikai Kanadoje, nors buvo ir nelengva, kabinosi į gyvenimą, rinkdamiesi mokslo kelią. Rimas studijavo architektūrą ir sėkmingai dirbo šioje srityje, Juozas rinkosi inžinerijos mokslus, dukra Joana Geležiūnaitė-Marcinėnas tapo dailininke, rengė parodas, dalyvavo įvairiuose meno projektuose. Mama Monika Sadauskaitė-Geležiūnienė atgulė Toronto lietuvių kapinėse. Lietuvoje Jonas Geležiūnas su sūnumi Albinu gyveno Kaune, nepamiršdami savo gimtinės Naumiesčio ir svetur gyvenančios šeimos.

Jaunesniojo Antano Geležiūno, Lietuvos savanorio, gyvenimas irgi prabėgo Lietuvoje, gimtojoje Suvalkijoje. Pagal rastus dokumentus, Lietuvos kariuomenėje jis tarnavo 1919-1921 metais, manoma, kad pasienio tarnyboje (konkretesnių nuorodų neišlikę). Antanas Vincas Geležiūnas 1931 apdovanotas Lietuvos kariuomenės savanorio medaliu. Sugrįžęs tėviškėn kaip savanoris gavo 16 ha žemės Keturkaimio kaime (dab. Vilkaviškio raj), augino šeimą, pavyzdingai puoselėjo savo sodybą. Pokario represijos ne taip stipriai palietė jo šeimą, buvo išvežtas metams laiko miško darbams.

Karo audros išblaškė buvusią darnią šeimą, o pokario okupacijos metai sunaikino ir daugelį dešimtmečių puoselėtų namus. Liko tik knygoje užrašyti prisiminimai apie puikią lietuvišką šeimą, vieną iš daugelio, kurių dėka Lietuva išsilaikė per visas negandas, kad po 100-mečio minėtume valstybės nepriklausomybės sukaktį.

Parengta pagal Kristinos Savickytės-Giedraitienės str. knygoje *Kudirkos Naumiestis – praeitis ir dabartis*

Už Lietuvos nepriklausomybę kovėsi kinas

Lietuvos savanoris Petras Činša

Kaune, Vytauto Didžiojo karo muziejaus sodelyje, stūkso didingas lauko akmenų paminklas. Tie akmenys ne paprasti – jie suvežti iš Lietuvos laisvės kovų vietovių, įvairių mūšių vietų, iš ten, kur kariai savanoriai gynė Tėvynę ir kovojo už ją. Šalia – aukuras, kuriame nuo 1934 metų liepsnoja Amžinoji ugnis (vokiečių ir sovietinės okupacijos metais užgesinta, bet neužgesusi daugelio lietuvių širdyse) – pagarbos ir atminimo

žuvusiems už Lietuvos laisvę simbolis. Aukuro užrašas byloja lotynišku Petronijaus posakiu „Rede quod debes“ – „Atiduok, ką privalai“ – gražūs, prasmingi žodžiai, bet be darbų ir lieka tik žodžiais.

Šią atmintiną Lietuvai dieną noriu papasakoti apie mažai žinomą nepaprastą, neeilinį ir, mano supratimu, ypatingą, bet nepelnytai užmirštą Lietuvos karį, kūrėją, savanorį net iš tolimosios Kinijos, vieną iš 10,000 tokių pačių, kurie Tėvynės pašaukti stojo jos ginti. Noriu papasakoti ir apie atrastą meilę, ir pareigą savo naujai Tėvynei, kario priesaiką ir dar kai ką daugiau. Kas gi jis, šis nepaprastas karys, tarsi nekviestas samurajus, savo kardu gynęs Lietuvą? Vilniuje, Lietuvos valstybiniame civiliniame archyve (LVCA) saugomi duomenys, šio savanorio bylos skurdoki faktai liudija štai ką: Činša Petras, Činsilo sūnus (labai originalus tėvavardis), gimė 1896 metais Kinijoje, Šindau mieste, tarnavo kariuomenėje, 1919.07.21-1923.02.07 buvo lenkų nelaisvėje. 1928 metais gyveno Kaune. Savanorio medalio liudijimas nr. 1656, išduotas 1929.02.19. Štai tokie palyginti skurdūs duomenys iš asmeninės savanorio Petro Činšo bylos.

Joje nėra nei tikros kiniškos pavardės, vardo, o dar ką nors reikšmingo ar įdomaus sužinoti neįmanoma.

Kilus Pirmajam pasauliniam karui, į jo sukurį buvo įtraukta ir Lietuva. Kaip rašo to meto žurnalas *Karys*, P. Činšos likimą ir atsiradimą Lietuvoje nulėmė minėto karo veiksmai ir pasekmės. Žinoma, kad dar prieš šį karą vienas carinės Rusijos karininkas, ieškojęs karo nuotykių Kinijoje, P. Činšą, dar jauną vaikną, ar parsivežė, ar pagrobė iš gimtųjų namų tolimojoje Kinijoje, ir jis atsidūrė Rusijoje. Ką jis ten veikė, duomenų neaptinkame, bet kilus Pirmajam pasauliniam karui, jis ir minėtas karininkas atsidūrė karo fronte, vėliau abu pateko į vokiečių nelaisvę. Joje teko patirti ir šilto, ir šalto, bet, matyt, likimo ir Aukščiausiojo buvo lemta ištrūkti iš nelaisvės ir atsidurti jam visai nepažįstamame krašte, nemokant jo kalbos, be draugų, artimųjų, tiesiog be nieko. Tačiau P. Činša padarė labai įdomų sprendimą, kuriuo jis vėliau labai didžiavosi ir jį brangino. Niekam nepažįstamas kinas davė savo pirmąją ir vienintelę kario priesaiką antrajai Tėvynei Lietuvai. 1919 m. liepos 21

d. jis, Lietuvos karys savanoris, atskiro baltarusių (gudų) bataliono karys, jau kaunasi už Lietuvą kaip jos pirmas ir vienintelis kinas, Lietuvos karys savanoris. Kas galėjo pagalvoti ir išpranašauti šiam jaunuoliui tokį likimą? 1920 metais vykstant aršioms kovoms su pilsudskinės Lenkijos kariuomene ties Seinais, kinų tautybės Lietuvos karys savanoris P. Činša pateko į lenkų nelaisvę. Kaip nustebo lenkai, kai pamatė azijietiškos išvaizdos karį, vilkintį lietuvišką milinę, galima tik įsivaizduoti. Jie nežinojo, ką galvoti ir ką daryti. P. Činšai buvo pasiūlyta pasilikti Lenkijoje, pereiti į Lenkijos kariuomenę. Sunku nuspėti, kodėl tokius pasiūlymus davė Lenkijos kariškiai. Gal turėjo kokių nors savo propagandinių ar kitokių tikslų? P. Činša sugebėjo savotiškai dezinformuoti lenkus – jis paskleidė gandą, kad jis esąs ne vienintelis kinas Lietuvos karys, o visas korpusas kinų kaunasi Lietuvos pusėje. Apie šį netikėtą atradimą arba „karinę paslaptį“ rašė to meto lenkų spauda. Ja patikėjo ir lenkų karinė žvalgyba. Paleistas gandas prilipo ir davė savo rezultatų. Tačiau Lietuvos karys liko ištikimas duotai priesaikai – jis sugebėjo pats pabėgti iš lenkų nelaisvės, sugrįžo pas savo ginklo brolius savanorius ir toliau sėkmingai tarnavo Lietuvos kariuomenėje.

Nukelta į 5-ą psl.

Į Gudiją - be vizų

Lenkijoje ir Gudijoje esantis Augustavo kanalas jungia Nemuno ir Vyslos upių baseinus. Jo ilgis – 101 km, iš jų Gudijoje – 22 kilometrai. Tai vienas iš didžiausių kanalų Europoje. Jis įtrauktas į saugotino UNESCO pasaulio paveldo sąrašą ir yra Stepono Batoro istorinio maršruto dalis. 2004-2006 metais Gudija savo valstybės dalyje atnaujino kanalą, sutvarkė aplinką.

Gudijos turistinį poilsio Augustavo kanalo parką, kurio teritorijoje yra ir Gardino miestas, nuo š.m. spalio pabaigos ir visus 2017 metus galima aplankyti be šios valstybės vizos, tačiau turistai privalo laikytis tam tikrų reikalavimų. Kaip pranešė Gudijos valstybinis pasienio komitetas, vizų nereikia lankantis Augustavo kanalo parke, apimančiame Gardino miestą ir Gardino rajono Gožos, Koptiovo, Odelsko, Podlabno bei Sapockino kaimiškąsias vietas. Apie šios bevizės teritorijos ribas ženklais perspėjama trimis – rusų, lenkų, anglų – kalbomis, nes būtent jomis dažniausiai kalba

Augustavo kanalas Gudijoje

Gardino kraštą lankantys turistai. Lietuvos ir kitų valstybių piliečiams leidžiama įvažiuoti į Gardino kraštą be vizos, tik su leidimais. Tai galima padaryti per nurodytus valstybės sienos perėjimo punktus: kelio punktą Raigardas-Privalka ir sezoninį upinį sienos perėjimo punktą Švendubrė-Privalka. Tiesa, šis veikia tik nuo gegužės 1 iki rugsėjo 30 dienos. Sieną galima kirsti ir per Lenkijos pasienio punktus: Rudaukos-Lenos bei Kuznicos Balstogės-Bruzgių. Kaip pranešė Gudijos valstybinis pasienio komitetas, užsieniečiai, norintys atvykti į Augustavo kanalo parką be vizos, privalo turėti pasus ir specialius leidimus, suteikiančius teisę lankytis bevizėje zonoje. Parkui lankyti išduodami dvejopi dokumentai: individualūs arba grupiniai. Individualiame leidime nurodomi turizmo agentūros ir turistų asmens duomenys, buvimo Gudijoje laikas, taip pat kelionės prog-

rama. Dokumentus turi išduoti kelionių operatorius, teikiantis paslaugas Gardino teritorijoje, Augustavo kanalo parke ir šalia esančiose vietovėse. Šiuo metu paskelbta 20 tokių kelionių operatorių. Jų sąrašą galima rasti specialiai sukurtose interneto svetainėse www.grodnovisafree.by. Numatoma, kad bevizis režimas į Gudijos šiaurės vakarus trumpam atvykstantiems turistams galios iki 2017 metų pabaigos.

Kelionės organizatorius apie išduotą leidimą turi informuoti Gudijos pasienio tarnybą likus ne mažiau kaip 24 valandoms, kai asmuo ar grupė ketina kirsti Gudijos valstybės sieną. Be to, turistai, vykstantys į Augustavo kanalo parką, dėl įvairių išlaidų privalo vežtis ne mažiau kaip po 42 Gudijos rublius (apie 20 eurų) arba atitinkamą kiekį kita keičiama valiuta kiekvienai buvimo Gudijoje dienai, geriausia grynaisiais. URM taip pat perspėja, kad užsienio valstybių (tarp jų – ir Lietuvos) piliečiai Augustavo kanalo parko teritorijoje be Gudijos vizos negali važinėti ar vaikščioti, kur panorėję. Pasienio juostoje ir bevizio režimo zonoje leidžiama judėti tik numatytais turistiniais maršrutais, dviračių ir pėsčiųjų takais, automobilių keliais bei Au-

gustavo kanalo vandens ruožais. Turistas, jau teikdamas prašymą išduoti leidimą įvažiuoti į Gudiją be vizos, privalo nurodyti konkretų maršrutą, kuriuo ketina keliauti. Šiuo metu Gudijos Gardino miesto turizmo agentūros jau yra parengusios parko teritorijoje turistinius maršrutus, kuriais gali keliauti Gudijos vizų neturintys užsieniečiai. Agentūra Grodno-TurInvest savo tinklalapyje skelbia sudariusi penkis 1 arba 2 dienų maršrutus, leidžiančius aplankyti žymiausias Gardino ir jo apylinkių objektus, susipažinti su Augustavo kanalu. Vienos dienos kelionė asmeniui kainuoja 23 eurus, dviejų dienų – nuo 40 iki 79 eurų. Į dienos maršruto kainą įskaičiuota ne tik specialaus leidimo išdavimo rinkliava, bet ir plaukiojimas laivu, pietūs, kelionės vadovo paslaugos, o į dviejų dienų – ir nakvynė viešbutyje.

Inf.

Už Lietuvos nepriklausomybę kovėsi kinas

Atkelta iš 4-o psl.

P. Činša dalyvavo kovos veiksmuose prieš lenkus ir bolševikus, vykdė įvairias rizikingas užduotis savo naujos Tėvynės labui, buvo sužeistas, patyrė vargo, bet niekuomet nesigailėjo ir neabejojo savo pasirinktu keliu tarnauti Lietuvai, ginti jos laisvę ir Nepriklausomybę. Pasibaigus Nepriklausomybės kovoms, P. Činša baigė tarnybą kariuomenėje, apsigyveno Kaune, vedė lietuvę, susilaukė vaikų, pramoko lietuviškai. To meto spaudoje net rašoma, kad pasikrikštijo ir tapo kataliku, nors prieš tai buvo praktikuojantis budistas. Daugelis to meto kauniečių šį išskirtinės išvaizdos karį matydavo Vytauto Didžiojo karo muziejaus sodelyje, prie Laisvės kovų paminklo, per valstybines šventes ir savaitgaliais. Jis, kaip savanoris-kūrėjas, karo invalidas, su kitais Nepriklausomybės kovų dalyviais dalyvaudavo Vyčio kryžiaus ordino vėliavos pakėlimo ir nuleidimo iškilmėje. Tai buvo labai graži ir įspūdinga tradicija (tęsiama

ir dabar – ją atgaivino Lietuvos šaulių sąjunga).

Vienintelis Lietuvos savanoris-kūrėjas iš tolimosios Kinijos P. Činša mirė Alytuje. Su visomis regalijomis ir derama pagarba buvo palaidotas Kaune, senosiose kapinėse (jos sovietmečiu buvo sunaikintos, dabar čia Ramybės parkas). Prie kapo kalbėjęs kun. A. Sabaliauskas priminė P. Činšos ištikimybę Lietuvai, o jo buvęs vadas mjr. Ružancovas apibūdino jį kaip Lietuvos kareivį. Kur dabar yra jo kapas, sunku pasakyti. Tikriausiai laiko ir buvusio sovietinio režimo sunaikintas.

Šiandien turime valstybę, valstybingumo simbolį ir atmintį. Ji, ilgus šimtmečius tūnojusi paslėpta giliuose tautos sąmonės klotuose, atvedė į Vasario 16-ąją, o vėliau, per Nepriklausomybės kovų aukas, partizanų, rezistentų, tremtinių širdgėlą ir meilę Tėvynei, po pusšimčio metų per disidentų kovą, Sąjūdį, Dainuojančią revoliuciją – į Kovo 11-ąją. Nežinomo kareivio kapas ir Amžinoji ugnis, karių savanorių auka Tėvynės labui neturi būti užmiršta.

Ernestas Lukoševičius, buvęs SKAT savanoris, Sausio 13-osios medalininkas

Kanados įvykių apžvalga

Kanadoje iškiliai paminėta lapkričio 11 - visuose karuose žuvusių kanadiečių pagerbimo diena

LEONARD COHEN NETEKTIS

LEONARD COHEN
1934-2016

Pasaulio muzikos mylėtojai visiems laikams atsisveikino su geriausiai žinomu Kanados dainininku ir kompozitoriumi Leonard Cohen, 82. Dainininkas po sunkios ligos mirė lapkričio 7 d. Spalio mėnesį padedant sūnui, jis dar padovanojo klausytojams 14-tą garsaploktę, įrašytą studijoje, *You Want It Darker*. Gimęs 1934 metais žydų išeivių iš Rytų Europos šeimoje, anksčiau iš savo motinos paveldėjo meilę muzikai ir dainoms.

Vis dėlto jaunystėje buvo nusprendęs pasirinkti teisę, ją studijavo Montrealio McGill universitete. Paskui susidomėjo literatūra, o galiausiai tuo metu klestinti džiaz, liaudies muzikos kūryba paskatino pasukti kita kryptimi, tačiau literatūros sugebėjimai pravertė, rašant tekstus savo dainoms. Pirmašis dainų rinkinys pasirodė 1967 metais, ir nuo to laiko sodrus išraiškingas L.Cohen balsas užkariavo populiariosios muzikos mėgėjų dėmesį. Labiausiai kūrėją ir atlikėją išgarsinusi daina *Hallelujah* šiandien yra pačių įžymiausių atlikėjų repertuare. Nors didelę savo gyvenimo dalį L.Cohen praleido Los Angeles, bet visada su koncertais mielai grįždavo į Montrealį. Už nuopelnus kultūrai L.Cohen 2003 metais suteiktas Kanados garbės ordino kompaniono vardas.

PAKARTOJO TĖVO KELIONĘ

Kanados premjeras Justin Trudeau lapkričio 16 d. lankėsi Kuboje. Jis aplankė žymiąsias istorines Havanos vietas, susitiko su Kubos prezidentu Raul Castro. Šis Justin Trudeau apsilankymas vyko, praėjus 40 metų po to, kai jo tėvas Pierre Elliott Trudeau per panašų vizitą užmezgė visą jo gyvenimą trukusią draugystę su buvusiu Kubos revoliuciniu prezidentu Fidel Castro. Dabartinio apsilankymo tikslas pabrėžti, kad buvusi draugystė

ir bendradarbiavimas tęsiasi toliau. Kanada niekad nebuvo nutraukusi diplomatinių ryšių su Kuba, visada pabrėžtinai laikėsi nepriklausomos nuo JAV užsienio politikos ir pasiryžusi šios linijos laikytis ir ateityje.

Po apsilankymo Kuboje Kanados ministeris pirmininkas išvyko į Argentina bei Peru, kur dalyvavo Azijos ir Ramiojo vandenyno ekonominio bendradarbiavimo (APEC) vadovų susitikime.

PASIRENGĘ NETIKĖTUMAMS

Kanados pilietybės imigracijos ir pabėgėlių reikalų ministeris J. Mc Callum pareiškė, kad yra pasiruošęs sustabdyti bevizio Meksikos gyventojų įvažiavimą į Kanadą susitarimą, jei dėl JAV rinkimų Kanadą užplūs meksikiečiai. Toks laisvo įvažiavimo susitarimas pradės galioti nuo

šių metų gruodžio 1 d. Laisvas meksikiečių įvažiavimas buvo apribotas, kai 2009 m. buvo sulaukta beveik 10,000 atvykusiųjų prašymų pasilikti Kanadoje. Priimta įvažiavimo tik su vizomis tvarka pastebimai sumažino pastaraisiais metais prieglobsčio prašančių meksikiečių skaičių iki 100.

Pagal Kanados spaudą parengė **S. Katkauskaitė**

JAV

Lietuvos apdovanojimas S. Balzekui

Lietuvos garbės konsulas Floridos valstijoje, Balzeko lietuvių kultūros muziejaus Čikagoje steigėjas ir prezidentas Stanley Balzekas, jns., apdovanotas ordino „Už nuopelnus Lietuvai“ Komandoro didžiuoju kryžiumi. Apdovanojimas skirtas už lietuvių kultūros ir istorijos puoselėjimą, įamžinimą ir pristatymą JAV, už nenuilstamą darbą stiprinant Lietuvos valstybingumą ir palaikant lietuvių tautinę savimonę išeivijoje.

S.Balzekas, 92, gimęs Čikagoje, yra JAV lietuvių visuomenės veikėjas, verslininkas. Jis 1951 metais baigė De Paul universitetą

Nuotraukoje: Niujorke pristatomoje parodoje *No Home To Go To: The Story of Baltic Displaced Persons*: (iš kairės) Lietuvos seimo narys Ž. Pavilionis, parodos rengėja dr. Irena Chambers, S. Balzekas, Čikagos lietuvių kultūros muziejaus steigėjas, A. Butkevičius, buvęs Lietuvos vyriausybės vadovas, dabar Seimo narys

MASKVA

Paminėtos 150-osios prezidento Kazio Griniaus gimimo metinės

Lietuvos ambasadoje lapkričio 10 dieną vyko renginys, skirtas tarpukario Lietuvos prezidento Kazio Griniaus 150-osioms gimimo metinėms paminėti. Pasak Lietuvos ambasadoriaus Rusijoje R. Motuzo, ambasada savo renginiu siekia pagerbti Lietuvos mylėtojo, tau-

raus patrioto, vieno iš tautos atbudimo šauklių, visą savo gyvenimą paskyrusio jos žmonių gerovei, kovai už Lietuvos valstybės atkūrimą ir, svarbiausia, už laisvę ir demokratiją, šviesų atminimą. Lietuva ir šiandien, vadovaudamasi K. Griniaus skelbtais valstybės kūrimo principais, žengia laisvų Europos valstybių gretose. Renginio svečias – istorikas, humanitarinių mokslų dr. Algimantas Kasparavičius su susirinkusiais pasidalijo mintimis apie K. Griniaus asmenybę. Istorikas pažymėjo, kad trečiasis tarpukario Lietuvos prezidentas visą savo gyvenimą buvo paskyręs Lietuvos atgimimui. K. Gri-

(k.) Kalba LR ambasadorius R. Motuzas; (d.) Minėjimo dalyviai

nius jau ankstyvoje jaunystėje nuosekliai kovojo už lietuviškos spaudos atgavimą. Kaip tikras varpininkas, knygnešių organizatorius, Vinco Kudirkos bendražygis, vėliau kaip politikas, ministeris pirmininkas ir pagaliau kaip prezidentas, jis daug prisidėjo

prie atsikūrusios valstybės modernizavimo, kuriant vakarietišką demokratinę Lietuvą. Vakaro metu įvykusios viktorinos laimėtojai gavo specialius, su Lietuvos istorija susijusius apdovanojimus. Susirinkusieji taip pat turėjo išskirtinę galimybę pamatyti tarpukario

Lietuvos kino kroniką, o renginio pabaigoje pasiklausyti Maskvos lietuvių bendruomenės narių atliekamų dainų, būdingų praėjusio amžiaus pradžios Lietuvos gyventojų vakarėliams, vadin-

URM inf. ir ntrs.

TALKA
CREDIT UNION LIMITED

KREDITO KOOPERATYVAS LTD

830 Main St. E, Hamilton, ON L8M 1L6
www.talka.ca Tel. 905 544-7125 Fax 905 544-7126

SĄSKAITOS		PASKOLOS	
Taupomoji sąskaita	0.25%	Asmeninės nuo	3.15%
Čekių sąskaita iki	0.25%	Nekiln. turto 1 metų	3.15%

INDĖLIAI		TFSA, RRSP ir RRIF	
90 dienų indėliai	0.50%	Kintančios	0.50%
180 dienų indėliai	0.50%	1 metams	1.90%
1 m. term. indėliai	1.90%	2 metams	2.05%
2 m. term. indėliai	2.05%	3 metams	2.55%
3 m. term. indėliai	2.55%	4 metams	2.70%
4 m. term. indėliai	2.70%	5 metams	2.80%
5 m. term. indėliai	2.80%		

Sekite kasdieninę informaciją apie nuošimčius TALKOJE

MASTERCARD KREDITO KORTELĖ

INTERAC KORTELĖ

AKTYVAI VIRŠ 115 MILIJONŲ DOLERIŲ

2015 metais nariams

IŠMOKĖJOME

Papildomų palūkanų santaupoms

18%

Įskaitant

TFSA, RRSP ir RRIF

Nuolaidų skolininkams

9%

- Nemokami čekių sąskaitų apmokėjimai
- Narių santaupos apdraustos 6 mil. dol. kapitalu ir Kanados valdžios iki \$100,000.0 sumos draudimu

DARBO VALANDOS

Pirmadieniais, antradieniais, ketvirtadieniais - 9 v.r. - 5 v.p.p.

Trečiadieniais - 9 v.r. - 1 v.p.p.,

Penktadieniais - 9 v.r. - 7 v.v.

Šeštadieniais - 9 v.r. - 12 v.p.p.

Liepos ir rugpjūčio mėnesiais šeštadieniais uždaryta.

LONDON, ON

• Adventinis susikaupimas bus Mary Immaculate šventovėje lapkričio 27, ateinantį sekmadienį, 3 v.p.p. Mišių metu. Išpažinčių bus klausoma pusvalandį prieš Mišias. Susikaupimą praves kun. Jonas Savickas, CSJ, Šv. Jono kongregacijos (Joanitų) Vilniaus vienuolyno prioras. Po Mišių parapijos salėje rengiamos vaišės ir pabendravimas su susikaupimo vedėju. Vaišėms asmens mokes-

tis – \$10.

• Sekmadienį ir švenčių Mišios aukojamos 3 v.p.p. Mary Immaculate šventovėje, 1980 Trafalgar St., London, ON.

• Lapkričio 27, sekmadienį, Mišios už a.a. Evaldą Jakubpreikšą ir jo šeimos mirusius.

PATIKSLINIMAS

Straipsnyje *Į gimtinę su spektakliu* (TŽ 44 nr.) per apsirikimą buvo paminėta tarp rėmėjų “Talka”, bet turėtų būti: “... ir labai norime padėkoti Londono (ON) lietuvių bendruomenei, kuri finansiškai parėmė mūsų teatrinę išvyką”. Atsiprašome skaitytojų ir dosnių Londono lietuvių rėmėjų už netikslumą.

D. Botyrius, teatro studijos “Žalios lankos” vadovė ir režisierė

Studijos “Žalios lankos” aktoriai po spektaklio

ITALIJA

Pradėdami naują bendruomenės veiklos sezoną ir švėsdami jubiliejinius Gailestingumo metus, Romoje gyvenantys lietuviai ir svečiai spalio 15 d. rinkosi į piligriminį žygį. Nuo Šv. Angelo pilies melsdamiesi, nešdami kryžių ir lietuvišką trispalvę, leidosi link Šv. Petro bazilikos, kur kartu žengė pro Šventąsias duris. Simboliškai kryžių nešė įvairių Romoje veikiančių lietuviškų institucijų atstovai – popiežiškosios Šv. Kazimiero lietuvių kolegijos, Romos lietuvių bendruomenės, Lietuvos Respublikos ambasados, Vatikano radijo nariai ir darbuotojai.

Šiuo renginiu Romos lietuvių bendruomenė pradėjo naują rudens veiklos sezoną. Po žygio vyko Mišios kolegijoje, pietūs. Taip pat buvo švenčiami nauji akademiniai lituanistinės mokyklėlės „Bitutė“ metai. Mokykla dabar veiks svečių namuose „Villa Lituania“. Mokyklėlės atidarymo proga ir piligrimystėje dalyvavo mažoji lietuviukų karta. Minint jubiliejinius Gailestingumo metus, šiemet Romoje lietuviai surengė ir kitus renginius – pavasario bei rudens rekolekcijas, dalyvavo krikščioniškoje tautų mugėje. **Inf.**

Nuotraukose: (viršuje) Romos lietuvių piligriminio žygio dalyviai; (viduryje k.) eisenos priekyje nešamas kryžius; (d.) eisena link Šv. Petro bazilikos; (apačioje d.) po piligriminio žygio lietuviškos vaišės - su cepelinais

KOLUMBIJA

Lietuvos ir Kolumbijos ryšiai stiprėja

Spalio 19 dieną oficialiai atidarytas Lietuvos garbės konsulas Bogotoje. Lietuvos sovietinės okupacijos metu Kolumbijai *de jure* nepripažįstant Lietuvos inkorporavimo į Sovietų Sąjungą, Kolumbijoje dirbo garbės generalinis konsulas Stasys Sirutis, o nuo 1999 metų iki 2015 metų kovo 1 dienos pareigas ėjo Lietuvos garbės generalinė konsulė Laima Grigaliūnas de Didžiulis. Dabar garbės konsulu paskirtas verslininkas, elektroninių saugos sistemų įmonės savininkas, finansinių įmonių valdybos narys Enrique Durana Concha. Garbės konsulas jau ne vieną dešimtmetį dalyvauja Kolumbijos lietuvių veikloje, jo sutuoktinė lietuvė Barbara Rimgaila, buvusi Bogotos universiteto humanitarinio fakulteto dėstytoja, yra į ispanų kalbą išvertusi garsią tremtinių prisiminimų knygą *Amžino įšalo žemėje*. Konsulato atidarymo iškilmėse dalyvavo būrys garbingų svečių, tarp jų – žymus politikos ir visuomenės veikėjas, filosofas, buvęs Bogotos meras Antanas Mockus, buvusi Lietuvos garbės konsulė Kolumbijoje L. Grigaliūnas de Didžiulis,

kiti Kolumbijos lietuviai, taip pat Kolumbijos užsienio reikalų ministerijos ir žiniasklaidos atstovai. Lietuva ir Kolumbija diplomatinis santykius užmezgė 1993 m. rugpjūčio 5 d. Šiuo metu Lietuva neturi akreditavusi ambasadoriaus Kolumbijai, Lietuvai yra akredituota Kolumbijos ambasada Varšuvoje. **URM inf. ir ntr.**

Lietuvos garbės konsulato atidarymo iškilmėse (iš k.) Barbara Rimgaila, Laima Grigaliūnas de Didžiulis, Lietuvos URM viceministeris Martynas Bekešius, Lietuvos garbės konsulas Enrique Durana Concha, buvęs Bogotos meras Antanas Mockus

Prisikėlimo

Kredito Kooperatyvas

Mūsų tikslas ne pelnas, bet sąžiningas patarnavimas

Tel. 416-532-3400
www.rpcul.com

GIC INDĖLIAI

(Pelno padalinimas netaikomas)

1 metų "cashable"	1.30%
1 metų	1.60%
2 metų	1.75%
3 metų	1.80%
4 metų	2.00%
5 metų	2.15%

SĄSKAITOS

Taupomoji sąskaita	0.35%
Čekių sąskaita iki	0.25%
Amerikos dol. sąsk.	0.25%
Amerikos dol. GIC	
1 metų term. ind.	0.50%

SUTEIKIAME

RRSP, RRIF pensijų fondai
TFSA neapmokestinama taupomoji sąskaita

TFSA atviras, kintantis	0.85%
RRSP ir RRIF atviras, kintantis	0.85%
1 metų	1.60%
2 metų	1.75%
3 metų	1.80%
4 metų	2.00%
5 metų	2.15%

SUTEIKIAME

- CMHC APDRAUSTAS nekilnojamojo turto paskolas
- KOMERCINES nekilnojamojo turto paskolas

MŪSŲ ADRESAS

3 Resurrection Road
Toronto, Ontario M9A 5G1
Nemok. tel. 1-877-525-RCUL (7285)
Tel. 416-532-3400, fax 416-532-4816

ANAPILYJE

Tel. 905-566-0006, fax 905-566-1554
2185 Stavebank Rd.
Mississauga, ON L5C 1T3

Darbo laikas:

Pirm., antr., treč.	9:00 - 3:30
Ketvirt., penkt.	9:00 - 8:00
Šeštadieniais	9:00 - 1:00
Sekmadeniais	8:30 - 12:45

Darbo laikas:

Ketvirtadieniais	12:00 - 7:00
Sekmadeniais	9:00 - 12:30

NEKILNOJAMO TURTO PASKOLAS

Su nekintančiu nuošimčiu

1 metų	2.90%
2 metų	3.00%
3 metų	3.00%
4 metų	3.25%
5 metų	3.20%

Uždaras su kintančiu nuošimčiu 2.75%

Atviras su kintančiu nuošimčiu 1, 2, 3 metų 3.50%

Ribotą kreditą su nekilnojamojo turto užstatu 3.35%

RUDENINIS pasiūlymas

GIC

2.20%

16 mėnesių

investicijoms

tik naujiems įnašams

* Normos gali būti keičiamos be įspėjimo, bet kuriuo metu.

Pasiūlymo laikas ribotas

INTRODUCING OUR NEW FAMILY OF MASTERCARD® PRODUCTS

PERSONAL

- Cash Back
- Platinum Rewards
- Travel Rewards Gold
- Centra Gold
- Flex
- Classic
- Student
- US Dollar

BUSINESS

- No Fee Cash Back
- Low Rate
- Platinum

Learn more about the new credit card options for Resurrection Credit Union members

GO ONLINE TO
WWW.RPCUL.COM

OR

VISIT EITHER
BRANCH

The Collabria MasterCard is issued by Collabria Financial Services Inc. pursuant to a license from MasterCard International Incorporated. MasterCard and the MasterCard Brand Mark are registered trademarks of MasterCard International Incorporated.

Lietuvos kultūros žinios

KNYGA APIE IŠEIVIŲ NUOPELNU

Lapkričio mėn. Vilniuje, M. Mažvydo valstybinėje bibliotekoje, Lietuvos Edukologijos universiteto profesorius Juozas Skirius pristatė savo knygą *Lietuvos valdžios ryšiai su JAV lietuviais 1926-1940 metais: suartėjimo kelių paieškos*. Šiomet sukako 100 metų, kai Amerikos lietuviai pirmą kartą surengė "Lietuvių dieną". 1916 m. lapkričio 1 d. tuometinis šalies prezi-

dentas W. Wilson leido visoje JAV rinkti aukas nuo karo nukentėjusiems lietuviams. Lietuviai emigracijoje tuomet surinko daugiau negu \$170,000 paremti savo tautiečiams Lietuvoje. Renginio metu kalbėjo Seimo narys dr. Ž. Pavilionis, Lietuvos edukologijos universiteto prorektorius prof. dr. A. Ragauskas, istorikė dr. V. Stravinskienė ir kt.

TEATRAS

Šeštus metus iš eilės į Žironos miestą Katalonijoje vykstantis O.Koršunovo teatras čia jau užsiaugino ištikimą publiką. Į festivalį pažiūrėti jo kūrinių atvyksta svečiai ir iš Barselonos, Pietų Prancūzijos, kitų Europos valstybių. Šiomet buvo rodomas Sarah Kane *Apvalytieji*. Tai kūrinys, kuriame per siaubą, žiaurumą, brutalumą kalbama apie skaistumą, draugystę, meilę. Pusantros valandos trukęs spektaklis ne tik priklausė žiūrovų dėmesį, bet po jo jie jautėsi tokie priblokšti, kad negalėjo net ploti. Į kiekvieną Žironoje

vykstantį O.Koršunovo spektaklį veržiasi ir Katalonijoje gyvenantys lietuviai. Tačiau patekti į jo spektaklius pavyksta anaiptol ne visiems.

Lapkričio 15-20 dienomis Valstybiniame Kauno dramos teatre antrą kartą rengiamas Baltijos šalių teatrų festivalis, vykstantis kasmet nuo 2006 m. Lietuvoje, Latvijoje ar Estijoje. Šiais metais Lietuvos žiūrovams ir Latvijos bei Estijos atstovams buvo parodyta plati Lietuvos teatro panorama – šokio, lėlių ir objektų, režisūrinio teatro spektakliai.

TARPTAUTINIS AKORDEONO FESTIVALIS

Lapkričio 21-25 dienomis Vilniuje vyksta tarptautinis akordeono festivalis, šiais metais rengiamas 30-ąjį kartą. Šiomet festivalis sulaukė pasaulinių žvaigždžių iš Italijos, Prancūzijos, Suomi-

jos, Lenkijos, Slovakijos ir Baltarusijos bei lietuvių, kurie atlieka baroko kūrinius, avangardinę muziką, džiazą, tango, šiuolaikines prancūziškas dainas ir kt.

KINAS KELIAVO PER LIETUVĄ

Europos šalių kino forumas „Scanorama“, didžiausiu rudens kino įvykiu Lietuvoje tapęs jau keturioliktus metus, keliavo per didžiuosius Lietuvos miestus Vilnių, Kauną, Klaipėdą ir Šiaulius lapkričio 3-20 dienomis. Žiūrovai matė Vengrijos *Šeimos šventė*, Karlovi Varų kino festivalyje pripažintą geriausiu filmu ir pelniusį *Krikštolinį gaubli*. Buvo rodoma ir brolių Dardenų drama *Nepažįstamoji*, Mia

Hansen-Løve juosta *Ateitis*, B. Dumont sarkastiškieji *Seklieji vandenys*, ispano A. Serra istorinė drama *Liudviko XIV mirtis*, naująjį Irano kiną *Ypatingieji seansai*, labai teigiamai vertinamą kritikų. Festivalio lankytojai galėjo pasižiūrėti ir naujausių lietuviškų dokumentinių premjerų – G. Žickytės ir M. Alberdi trumpametražį filmą *Aš čia tik svečias*, bei E. Josadės – *Dialogas su Josefu*.

STUDENTŲ CHORŲ FESTIVALIS

Lapkričio 18-20 d.d. Kaune vyko Lietuvos studentų chorų festivalis – dvylika ypatingų chorinės sakralinės ir pasaulietinės muzikos koncertų. Tarptautinei studentų dienai paminėti skirtame festivalyje pasirodė per 20 aukštųjų mokyklų studentų chorų – daugiau negu 1,200 dainininkų – iš Kauno, Klaipėdos, Šiaulių ir Vilniaus aukštųjų mokyklų. Jie koncertavo Kauno evangelikų liuteronų Švč. Trejybės, Šv. Pranciškaus

Ksavero (Jezuitų), Švč. Mergelės Marijos Ėmimo į dangų, Šv. Arkangelo Mykolo (Igulos) šventovėse, Kauno Kristaus Prisikėlimo bazilikoje ir Mykolo Žilinsko dailės galerijoje. Baigiamajame festivalio koncerte Kauno valstybiniame dramos teatre Jungtinis studentų choras atliko kompozitorės Zitos Bružaitės muzikinį epą *...nes ilgiuosi tavęs* pagal A. Mickevičiaus poemą *Ponas Tadas* – ypatingą pagarbos ir meilės Tėvynei kūrinį.

Pagal Lietuvos spaudą parengė Rima Žemaitytė-De Iuliis

nekvieskit, neatsiliepsi...

Jurga Ivanauskaitė

Jurga Ivanauskaitė (1961- 2007) – prozininkė, dramaturgė, poetė, žurnalistė, fotografė, dailininkė, eseistė, kultūros tyrinėtoja, viena iš žymiausių Lietuvos rašytojų. Išeidama iš šio pasaulio ji paliko išskirtinę savo kūrybą ir tvirtos, sugebančios susitaikyti su liga moters prisiminimą.

Jurga Ivanauskaitė gimė 1961 metų lapkričio 14 dieną Vilniuje. Jos tėvas buvo žymus rusų dailininkas Ivanovas (J. Ivanauskaitės pavardė yra sulietuvinta), mama – menotyro daktarė Ingrida Korsakaitė. Būsimos rašytojos tėvai išsiskyrė, kai ši buvo dar visai mažytė.

1980 metais Jurga Ivanauskaitė baigė M. K. Čiurlionio vidurinę meno mokyklą, o 1985 metais – grafikos studijas Vilniaus dailės akademijoje. Tais pačiais metais pasirodė ir pirmasis jos novelių rinkinys *Pakalnučių metai*. 1988-1991 m., Lietuvos Atgimimo metais, ji aktyviai bendradarbiavo Sąjūdžio leidiniuose: *Sąjūdžio žinios*, *Sietynas*, *Atgimimas*, *Šiaurės Atėnai*. Pasirodęs romanas *Ragana ir lietus* buvo tuoj pat uždraustas.

1994 metais ji pirmą sykį išvyko į Indiją ir ten studijavo Tibeto budizmą. Taip prasidėjo jos meilė kelionėms ir domėjimasis Rytų kultūra. Ji aplankė Dardžilingą, Kalimpongą, Varanasį, Bodhgają, Sikimo karalystės sostinę Gangtoką. Ilgiau apsistojo Dharam saloje, šio miesto bibliotekoje rinko medžiagą apie Tibeto kultūrą, religiją, papročius, budizmo filosofiją. Tai pradėjo naują jos kūrybos etapą. Eseistinius, publicistinius, o kartais ir mistinius kelionių įspūdžius Jurga Ivanauskaitė stengėsi papildyti piešinių ir fotografijų parodomis.

2002 m. prie prezidentūros, kai buvo laukiama atvykstant tuometinio Kinijos prezidento Jiang Zemin, rašytoja Jurga Ivanauskaitė buvo suimta. Policininkai ją suėmė laikė apie 1 valandą ir, kai Kinijos prezidentas atvyko į prezidentūrą, ji buvo paleista.

2003 m. pristatyta Č. Sugiharos fondo „Diplomatai už gyvybę“ 2002 metų Tolerancijos žmogaus titului; apdovanota fondo diplomu.

2005 m. ji buvo apdovanota LATGA-A Aukso žvaigžde ir Metų autoriaus diplomu, po metų jai atiteko Pasaulinės intelektinės nuosavybės organizacijos (WIPO) aukso medalis ir diplomas. Ji apdovanota Lietuvos didžiojo kunigaikščio Gedimino ordino Karininko kryžiumi, valstybine kultūros ir literatūros premija ir kitais apdovanojimais.

2007 metais pagal Jurgos Ivanauskaitės romanus: *Ragana ir lietus*, *Placebas*, *Sapnų Nublokšti* režisierius Algimantas Puipa sukūrė filmą *Nuodėmės užkalbėjimas*. Iš viso J. Ivanauskaitė parašė 18 eilėraščių, pjesių, romanų, apysakų, novelių knygų.

2008 m. įsteigta Jurgos Ivanauskaitės vardo premija už geriausią lietuvių literatūros kūrinį, pavadinta "Už laisvą, atvirą ir drąsą kūrybinę raišką".

Parengė DŽ

Jurgai Ivanauskaitei, kuri labai mylėjo katinus, šių metų lapkričio 14 d. būtų 55 metai

Jurga Ivanauskaitė

Angelui Sargui

*Šaukiuosi Tave tik tada,
kai labai skauda, tarsi
mažas vaikas, kuris žino,
kad prisivėręs pirštą gaus saldainį.*

.....
*Tu niekada neatsiliepi,
neištiesi rankos nei piršto,
tik apreiški, kad tarp mūsų
nėra jokio tarpo,
net menkiausio plyšio.*

.....
*Einu į priekį -
Tu seki iš paskos,
dar nepradėjau trauktis -
o tu jau žengi atbulas,
net šešėlis galėtų
Tau pavydėti užsispyrimo
tikslumo ir ištikimybės.*

.....
*Anapus debesų - pasvirę bokštai,
po žeme - sudegę tiltai,
Angele Sarge, skrendam ten,
kur mudviem būti užginta.*

J. Ivanauskaitė. *Odė džiaugsmui*. 2007

J. Ivanauskaitė. *Angelus Gabrielius*. Iš ciklo *Angelariumas*. 2003-2004

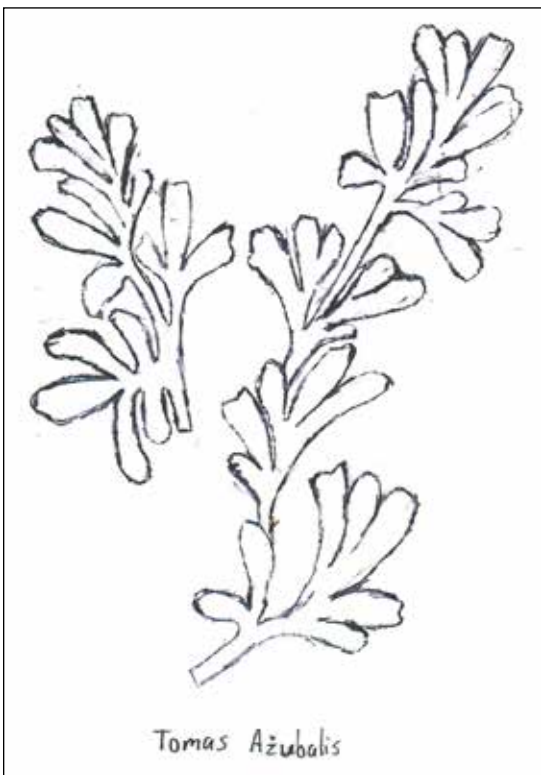
Vėlinių pamoka

Prieš pat Vėlines, spalio 29 d., mūsų, Toronto Maironio mokyklos aštuntokų klasė atvažiavo į Šv.Jono kapines Mississaugoje išmokti apie tikras lietuviškas Vėlines. Mums sakė, kad tai – vienintelės tautinės kapinės Kanadoje.

Kapinėse Gytis Nausėdas, peržvelgęs pavardes, užrašytas ant paminklų, nustatė, kad dauguma jų lietuviškos: Šimkus, Laučys, Mikaliūnas... Dar buvo kapų, kur visa šeima atgulė poilsio kartu. Paminklai daugiausia nedideli, tačiau Andrius Jūrėnas suskaičiavo, kad 19 yra labai didelių paminklų, pastatytų šeimoms, kur palaidota iki 6 žmonių. Visos pavardės ant tokių paminklų lietuviškos.

Nors ir retai, bet buvo paminklų su nelietuviškomis pavardėmis. Tokių Aistis Meiklejohn ir Nida Jūrėnaitė rado virš 20: *Weisshart, Woda* ir kt. Turbūt lietuvaitės vedė nelietuviai. Aistis rado ir nelietuviškai užrašytų lietuviškų pavardžių, kaip *Milashius*. Ant paminklų yra nemažai įvairių lietuviškų piešinių. Vieną iš svarbiausių ir išskirtinai lietuvišką – Vytį, Lukas Ashley rado nors po vieną kiekvienoje kapų eilėje. Labai dažna ant paminklų tautinė juosta. Maždaug trečdalyje kapinių Justinas Duz jų suskaičiavo virš 80. Daug kur matėsi iškalta rūtos šakelė. Tomas Ažubalis perpiešė vieną šakelę, kuri buvo ant paminklo. Kadangi lietuviai yra krikščionys, Greta Pacevičiūtė suskaičiavo 98, kuriuose pavaizduota Marija, 150, kuriuose – Jėzus, o ant 45 – angelas. Ant kai kurių paminklų buvo iškalti lietuviškų eilėraščių posmai ar žodžiai, atspindintys ilgesį tėvynei Lietuvai, kaip *Palikom tėviškės laukus./Dieve, priimk į savo amžinuos namus. Aš, Tilija Leskauskaitė, tokių radau 155, o žodis tėvynė minimas 12-oje. Buvo ir labiau religinių, kurių užrašė Nida Jūrėnaitė: Aš prisikėlimas ir gyvybė. Kas tiki į mane, nors ir būtų miręs, bus gyvas, ir kiekvienas, kuris gyvas ir į mane tiki, nemirs per amžius.*

Kapai yra apsodinti įvairiais augalais. Andrius Utz pastebėjo, kad lietuviškose kapinėse auga medžiai, krūmeliai, tulpės, rožės, o prie paminklų pasodintų rūtų jis suskaičiavo 56. Ugnė Stankevičiūtė dairėsi, kokių spalvų gėlės žydi kapinėse: daugiausia geltonų – 45, raudonų 31, rožinių 28, violetinių 23, baltų 17, mėlynų

Tomas Ažubalis perpiešė vieną iš dažnai pasitaikančių motyvų ant paminklų lietuviškose kapinėse – rūtos šakelę

7. Bet turbūt jų padaugėjo, nes iki Vėlinių dar buvo dvi dienos.

Pamokos kapinėse pabaigoje aplankėme istoriko Adolfo Šapokos ir Maironio mokyklos mokytojos Irenos Ehlers kapus. Uždegėm žvakutes ir pasakėm maldelę už visus mokyklos mirusius mokytojus ir visus lietuviškose kapinėse palaidotus mirusiuosius.

Diena buvo vėjuota, tad pamoką tęsėme vientelio lietuviško laikraščio *Tėviškės žiburiai* viduje gerdami karštą šokoladą ir klausydami mokytojos Rimos De Iuliis pasakojimo apie Vėlines, kai mes, lietuviai, susirenkame kartu pagerbti savo mirusius artimuosius. Kartu pamokoje buvusi Gretos močiutė Irena Žilinskienė taip pat papasakojo apie Vėlines Lietuvoje.

Toronto Maironio mokyklos 8 kl. mokinė Tilija Leskauskaitė

Toronto Maironio mokyklos aštuntos klasės mokiniai prieš Vėlines aplankė A. Šapokos kapą Šv. Jono kapinėse. Pirma iš dešinės mokytojos padėjėja Natalija Sendaite

KALBA MAŽIEJI

- Aistei mama nupirko raudoną vasarinę skrybėlaitę:
  - Aiste, tu tikra Raudonkepuraitė!
  - Mane dabar suėš vilkas?
- Mama skalbia Aistės palaidinukę, ant kurios kišenės išsiuvinėtas zuikis.
  - Aistė sunerimusi:
    - Netrink, zuikučiui graužia akis.
- Sustojo sieninis laikrodis.

Aistė nusprendžia:

– Laikrodis neteko sąmonės

- Norvydai patinka žaisti su žiebtuvėliu.
  - Kartą jo neberanda:
    - Kur mano degutis?
- Gabija varto žurnalą ir atverčia puslapį, kuriame nufotografuoti aviliai.
  - Mama klausia:
    - Kas čia?
    - Traukinys.
    - Ne, dukrytė.
    - Tada šiukšlių konteineriai!

PARAMA Scholarship Program
is now accepting applications.

Details in branch or visit parama.ca

Deadline is
Feb 1, 2017
Apply Today!

TAUPOMOJI SĄSKAITA

RRSP ir RRIF PENSIJŲ FONDAI

RESP (Mokslų taupomoji sąskaita)
TFSA (Neapmokestinama taupomoji sąskaita)

Kasdieninių kintamųjų palūkanų	1.30%
1 metų	1.60%
2 metų	1.75%
3 metų	1.90%
4 metų	2.05%
5 metų	2.20%

1.20%
Kasdieninių
palūkanų
taupomoji
sąskaita

PASKOLŲ NUOŠIMČIAI

NEKILNOJAMO TURTO PASKOLOS

Atviras, kintamųjų palūkanų	3.15%
5 metų uždarytas, kintamųjų palūkanų	2.65%
1 metų pastovių palūkanų, atviras	2.95%
1 metų	2.80%
2 metų	2.85%
3 metų	2.95%
4 metų	3.05%
5 metų	3.15%

Komercinės kredito paskolos suteikiamos
pagal pareikalavimą

INVESTICINĖ SĄSKAITA

GIC INDĖLIAI

(Pelno padalinimas netaikomas)

1 metų	1.60%
2 metų	1.75%
3 metų	1.90%
4 metų	2.05%
5 metų	2.20%
1 metų iškeičiamas	1.30%
1 metų JAV dolerių	0.40%

RIBOTAS KREDITAS SU
NEKILNOJAMO TURTO
UŽSTATU **3.35%** ir aukščiau

ASMENINĖS PASKOLOS
5.35% ir aukščiau

ASMENINIS RIBOTAS
KREDITAS **6.85%** ir aukščiau

PARAMA
www.parama.ca

Visi pateikti nuošimčiai gali būti keičiami be įspėjimo

LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS PARAMA

Palankūs nuošimčiai. Malonus ir sąžiningas asmeninis patarnavimas.
2975 Bloor W | 416-207-9239 | Pirm-treč 9-3.30 | Ketv-penk 9-8 | Šešt 9-1
1573 Bloor W | 416-532-1149 | Pirm-treč 9-3.30 | Ketv 9-6 | Penk 9-3.30 | Šešt uždaryta

Earn 3%

on an Early Bird TFSA Deposit

Set aside your 2017 TFSA contribution now and earn 3%
interest until December 31st, 2016.
Deposits automatically convert to a TFSA in January, 2017.

PARAMA
www.parama.ca

Conditions may apply. Contact us for more information

MIRTIES PRANEŠIMAS

A†A

EDMUNDAS (ED) JUOZAS
DERVAITIS

sulaukęs 74, gyvenęs St. Catharines, ON, mirė 2016 m. lapkričio 9 d, Lietuvoje, Vilniuje. Anksčiau yra mirę jo tėvai Jonas ir Kunigunda Dervaičiai. Pasiliko liūdinčios mylima draugė Rima, sesuo Donna Dervaitis. Edmundas buvo mylintis tėvas savo vaikams Kristinai (Barry Atack), Daniel (Rena Al-Samedi), Amandai (Matt Cassan) ir Rebeccai (Tim Loch). Atsidavęs senelis savo vaikams Emmeth, Sophie, Fraser, Lea and Frederick. Taip pat jo liūdi mylinti šeima Lietuvoje: Inga Švelnienė (Tadas), Deimantė ir Gabrielė.

„Mr.D“ bus prisimenamas kaip puikus matematikos mokytojas, daug dešimtmečių dirbęs Dennis Morris gimnazijoje St.Catharines. Užbaigęs profesinę karjerą, garsėjo kaip kelionių po pasaulį mėgėjas. Jis su optimizmu ir atkaklumu bandė įveikti jau 2015 metais nustatytą vėžio ligą, bet kiti sveikatos sutrikimai pasirodė lemtingi. Esame labai dėkingi tiems, kurie nuoširdžiai rūpinosi Ed sveikata.

Lankymas ir atsisveikinimo apeigos lapkričio 22, antradienį, 7-6 v.v. George Darte laidotuvių namuose St.Catharines. Mišios ir laidotuvės lapkričio 23, ketvirtadienį, 10 v.r. Lietuvos kankinių šventovėje (2185 Stavebank Road, Mississauga). Laidotuvių pietūs parapijos kavinėje. Vietoje gėlių a.a. Ed Dervaičio atminimui prašome aukoti Kanados Plaučių ligų sąjungai (Breathe).

Šeima

SMITH MONUMENT CO. LTD

(nuo 1919 metų)

- ▲ Gaminame paminklus, bronzines plokštes, atminimo lenteles.
- ▲ Puošiame lietuviškais ornamentais pagal klientų pageidavimus.
- ▲ Patarnaujame lietuviams daugiau kaip 20 metų.
- ▲ Garantuojame aukščiausios kokybės darbą.

Skambinti tel. (416) 769-0674

Adresas: 349 Weston Road
(tarp Eglinton ir St. Clair)
Toronto, Ontario M6N 3P7

Padėsiu parduoti
ar nupirkti
namą ar butą

Mielai ir sąžiningai patarnausiu

JURGIS KULIEŠIUS M.Eng.,

Jerzy Kulesza
Sales Representative
Sutton West Realty Inc.,
416.236.6000

kuleza@sympatico.ca
kulezahomes.com

Tel. tiesiogiai:
416.568.1604

DABAR YRA GERA

PROGA PARDUOTI

namą/condo, kai yra aukščiausios

kainos ir GERIAUSIA

PIRKTI, kai ipotekos

(morgičių) nuošimčiai labai žemi

Pažadu gerą patarnavimą

TEODORAS STANULIS, B.A.

Broker RE/MAX WEST REALTY

Mob. 416-879-4937, namų 416-231-4937

Portlande nenuobodu

Nuo „Hood to Coast“ maratono iki pirmojo Vyto įvarčio...

Kuomet, besibaigiant vasarai, JAV šventė savo Valstybinių parkų organizacijos šimtmetį, Portlando (Oregono valst.) apylinkių bėgimo entuziastai ruošėsi 35-ajai kasmetinei maratoninei estafetei. „Hood to Coast“ komandinis maratonas jau keli dešimtmečiai yra vienas svarbiausių Šiaurės Vakarų pakrantės sporto mėgėjų renginių, o pastaraisiais metais bėgikų tarpe sėkmingai pasirodo ir lietuvių suburta „Lituanica“ komanda. 2016-ieji tikrai įėjo į Portlando lietuvių bendruomenės ir visos Lietuvos sporto mėgėjų istoriją – paskutinįjį rugpjūčio mėnesio savaitgalį prie dvylikos tūkstančių maratono entuziastų iš bene visų Jungtinių Valstijų bei keliasdešimt kitų valstybių prisijungė ir vienas iš pajėgiausių šiuo metu lietuvių ultra-maratonininkų vilnietis ugnia-gesys Aidas Ardzijauskas. Gavęs kvietimą iš vienos stipriausių pusiau profesionalių estafetėje dalyvavusių komandų „Adidas“ kapitono Matty Merrill, Aidas atsakingai ruošėsi „Hood to Coast“ ištisą vasarą. 5-ą, 17-ą ir 29-ą atkarpas bėgęs lietuvis nenuvylė savo komandos draugų ir gausaus būrio sirgalių tautiečių, jam skirtus nuotolius nubėgęs didesniu greičiu. „Lietuviška raketa“ amerikiečių pramintas bėgikas džiaugėsi galimybe sudalyvauti maratone, dėkojo savo palaikymo komandai bei lietuvių bendruomenės Portlando apylinkės pirmininkei Ingridai Misevičienei už didelę pagalbą ruošiant jo kelionę į Vakarų pakrantę, Lietuvių fondui už paramą „Hood to Coast“ dalyviams lietuviams šių metų bėgimui. Taip pat liko sužavėtas LR garbės konsulo Randy Miller surengtu susitikimu su pasaulio rekordininku Colin O'Brady, kuris patarė Aidui ateities bėgimų ir lėšų telkimo klausimais. Aidas planuoja kitų metų antroje pusėje didelį projektą Lietuvos Nepriklausomybės 100-mečio sukakčiai. Tą progą pažymėti A. Ardzijauskas bandys bėgdamas iš Senegalo sostinės Dakaro ir baigdamas savo istorinį žygį Vilniuje, 2018 m. vasario 16-ąją pasiekdamas Rotušės aikštę. Šiuo metu derinamas visas tarpžemyninio bėgimo grafikas; norintys sužinoti daugiau informacijos, rašykite Aidui el. paštu aidas.running.club@gmail.com.

V. Andriuskevičius Portlande futbolo aikštėje

Pirmasis jau buvo JAV (2014 metų vasaros antroje pusėje per maždaug 2 mėnesius Aidas Ardzijauskas bėgte nubėgo virš 3,000 mylių, t.y. apie 5,000 km nuo Los Angeles iki Niujorko. Antrasis bus 2017 m. rudenį maršrutu Dakaras-Gibraltaras-Vilnius.

Portlando lietuviams nėra kada nuobodžiauti

Sportui neabejingi Portlando apylinkės lietuviai ir toliau neturi kada nuobodžiauti – šiemet mūsų miesto „Timbers“ futbolo komandos pagrindinėje sudėtyje žaisti pradėjo Lietuvos rinktinės gynėjas Vytautas Andriuskevičius. Maža to, būtent tą patį „Hood to Coast“ savaitgalį principinėse MLS (*Major League Soccer – profesionalios futbolo lygos JAV ir Kanadoje – red. past.*) reguliariojo sezono varžybose su „amžiniais“ varžovais iš Seattle „Sounders“ Nr. 5 pažymėtas marškinėlius vilkintis Vytautas dideliu vietinių lietuvių džiaugsmui įmušė pirmąjį savo gyvenime įvartį oficialiose varžybose. Kaip įprasta Portlando „Timbers“ namų aikštės varžybų metu, jo garbei „Timbers“ talismanu laikomas Joey iškart atplovė nemažą trinką, kuri dabar puikuojasi V. Andriuskevičiaus buto balkone. Vytą į šias istorines rungtynes su Seattle pasveikinti atėjo ir šių eilučių autorius bei dar keletas lietuvių. Ta proga alytiškis apsisiautė lietuviška trispalve, su kuria „Providence Park“ aikštelėje apibėgo „garbės“ ratą – tikėsimės, dar ne sykį Vytautas džiugins savo gerbėjus ir Portlando lietuvius įvarčiais į varžovų vartus, o mes jam už tai atsilyginsime uoliu palaikymu kiekvienose Oregono valstijos komandos varžybose MLS pirmenybėse.

L. Misevičius, Portland, JAV

LEDAS
REFRIGERATION

Air Conditioning & Heating

Oro vėsinimo ir šildymo sistemų

PATIKRINIMAS • IŠVALYMAS • PAKEITIMAS

Skambinti R. Jareckui

Tel. 416-825-3328

Turner & Porter

LAIDOTUVIŲ NAMAI

TORONTE, ETOBICOKE
ir MISSISSAUGOJE

Spausdintas laikraštis
- dar ne viskas!
Žengiame kartu
ir elektroniniais
takais...

www.tevzib.com

Tėviškės žiburių tinklalapis
laukia Jūsų apsilankymo!

Ten rasite informacijos apie lietuvių pasaulyje, jaunimą, vietinę veiklą, prenumeratas, skelbimus ir daug daugiau. Turinys keičiasi kas savaitę, o ir galite pasiskaityti nesenstančių žinių įvairiomis temomis.

Pasižiūrėkite ir į mūsų
Facebook puslapį, ten
irgi yra įdomu pasidairyti.

Prisirašykite prie
"mėgėjų"!

LITHUANIAN COMMUNITY ASSOCIATION OF TORONTO

NOTICE OF SPECIAL MEETING OF MEMBERS

NOTICE IS HEREBY GIVEN of a Special Meeting of the Members of the LITHUANIAN COMMUNITY ASSOCIATION OF TORONTO (the "Corporation.") The meeting will be held on Wednesday, the 30th day of November, 2016, at Lithuanian House (1573 Bloor Street West, Toronto ON M6P 1A6), at 7:00 p.m., for the following purpose:

1. To CONSIDER a NEW BY-LAW concerning borrowing powers of the Corporation.

An individual notice and copy of the new by-law will be sent to members of the Corporation by regular mail, to their last recorded address. Registration for the Meeting will begin at 6:00 pm. Member organizations must provide a letter authorizing their delegate to vote at this meeting.

DATED the 9th day of November, 2016.
BY ORDER OF THE BOARD OF DIRECTORS,
LITHUANIAN COMMUNITY ASSOCIATION OF TORONTO

KLUMPĖS

Norint pažinti tautą, būtina pažinti pagrindinius jos užsiėmimus, darbo įrankius, pastatus, aprangą, papročius. Kiekviena tauta per savo gyvavimo amžius sukuria tam tikras jai būdingas kultūros formas, rečiau sutinkamas kitose tautose.

Ne paslaptis, jog beveik visi medžio apdirbimo meistrai savo amato išmokdavo iš tėvų, padėdami jiems meistrauti, dirbdami statybose. Kiti eidavo mokytis pas dailides. Iš pradžių pas juos dirbdavo be atlyginimo. Amatai pereidavo ir paveldėjimo keliu. Dažniausiai būdavo paveldimi kalvio ir puodžiaus amatai, nes jie turėjo perimti dirbtuves. Amatininkai kūrėsi miesteliuose, kur būdavo galima gauti daugiau užsakyimų. Tačiau didžiąją amatų dalį sudarė medžio apdirbimo meistrai: dailidės, staliai, račiai, kubiliai, klumpdirbiai. Dažniausiai nė vienas valstietis neišsivertė be kalvio, puodžiaus, siuvėjo, batsiuvio paslaugu.

Labiausiai studentus žavi klumpdirbiai. Kodėl? Štai kaip studentė Rugilė atsiliepė į mano klausimą: „Atsakymo ieškau praeityje. Visada svajojau įsispirti į klumpes ir lakstyti po pievas kaime... Ir vieną vėlyvą vakarą, šmirinėdama palėpėje, jas radau. Tai protėvių palikimas, neįkainojama vertybė, kurią saugau iki šiol. Todėl ėmiau domėtis šiuo amatu“.

Klumpes dirbo iš įvairios medienos. Storesnius ar plonesnius rąstigalius pjaustė į atitinkamo ilgumo gabalus. Storesnius skaldė į keturias, o plonesnius į dvi dalis. Žiūrėjo, kad išeitų dvi klumpės šalia

viena kitos. Medis turėjo būti be šakų. Kirviu aplyginamas klumpės padas pritvirtinamas prie „ožio“. Skamba kiek juokingai, bet tai ne gyvulys, o rąstigalis su keturiomis kojomis. Įdomu buvo sužinoti, kaip skaptuojamas klumpių vidus. Be abejo, tai darbas, reikalaujantis daug jėgų ir ištvermės. Juk klumpdirbiai dirbdavo ne po vieną porą, o iš karto tiek porų, kiek pajėgdavo padaryti per dieną. Patyręs klumpdirbys per dieną padarydavo 10-12 porų, o su papuošimais – per pusę mažiau. Labiausiai klumpėmis būdavo patenkintos merginos ir moterys. Joms meistras darydavo aukštomis kulnimis, išgražindavo ornamentais, padažydavo. Paklausiau studentus, ar išdrįstų į paskaitas ateiti su klumpėmis ir tautiniais drabužiais? Iš būrio studijuojančių pedagogų pakilo nedrąsiai tik keletas rankų.

Kiekvienas amatininko pagamintas daiktas išsiskiria savo tobulumu, meniškumu, profesionalumu, nes rankų darbas glaudžiai siejasi su kūrybos savamoksliškumu. O sukurta ilgametė patirtis perduodama jaunimui ir ateinančioms kartoms.

Dr. Egidijus Mažintas,
Lietuvos edukologijos universitetas

ROYAL LEPAGE

Jei norite pirkti ar parduoti namą, ar gauti informaciją, prašau man paskambinti. Prižadu mielai ir sąžiningai patarnauti.

Lina Kuliavas

Toronto, ON

416-762-8255, 416-616-1600 (cell)

email: lina@kuliavas.com

website: www.LinaKuliavas.com

Kanados Lietuvių Lithuanian Canadian Fondas Foundation
1 Resurrection Rd. Toronto ON M9A 5G1
Tel: 416-239-9889
klfondas@on.albn.com

KL Fondas šiais metais paskyrė per KLB

\$14,000

Kanados lietuviškoms

MOKYKLOMS

Tapkime Kanados Lietuvių Fondo nariais!

Remkime lietuviybės veiklą ir išlaikymą!

Įnašams išrašome pakvitavimus pajamų mokesčių sumažinimui

PACE LAW FIRM
THE LEGAL EXPERTS

ADVOKATAS

Algis S. PACEVIČIUS PACE, B.Sc., LL.B.

- Ieškiniai dėl žalos, atsirandančios ryšium su kūno sužalojimu
- Imigracija į Kanadą
- Testamentai ir įgaliojimai
- Palikimų administravimas
- Nekilnojamo turto sandoriai
- Konsultacijos Lietuvos respublikos įstatymų klausimais

NAUJAS 300 The East Mall, 5th Floor, Toronto, ON M9B 6B7
ADRESAS Tel. 416 236-3060 • Fax 416 236-1809

Tinklapis www.pacelawfirm.com El. paštas alpace@pacelawfirm.com

ROYAL LEPAGE

Namą ar butą perkant, parduodant Jums sąžiningai patarnaus ir patars

DAIVA DALINDA

B.A. broker

Įstaigos – 416-236-1871
Namų – 416-763-7297

Tinklapis: www.dalindateam.com

NEMOKAMAS ĮKAINAVIMAS. PO 30 METŲ PATIRTIES, PADĖKOJANT LIETUVIAMS, SPECIALI NUOLAIDA

affiliated

TEIRAUKITĖS PAS MUS!

RIČARDAS ir RIMA DREŠERIAI

Affiliated Insurance Management Inc.

- visos draudimo paslaugos – namų, automobilio, komercinės, gyvybės
- konkurencinės kainos – pritaikysime planą Jūsų reikmėms
- dėmesingas patarnavimas, lietuviškai arba angliškai

905-845-4201 • 1-888-384-4444

www.affiliatedinsurance.ca • rickd@affiliatedinsurance.ca
344 Lakeshore Road E., Suite A, Oakville, ON L6J 1J6

Sutton West Realty Inc.
300-5415 Dundas St. W
Toronto, ON M9B 1B5

LINA TAYLOR

Sales Representative

Je galvojate pirkti ar parduoti namą ar butą, skambinkite ir aš mielai jums padėsiu

Tel. 416-574-4717 (nešiojamas)
416-236-6000 (įstaigos)

Lina-Taylor@hotmail.com
www.suttonwestrealty.com

Angie

SALVAITIS
BROKER

DIRECT 705-446-6428
OFFICE 705-445-8500 ext. 251
EMAIL angiesalvaitis@icloud.com
WEB www.homesgeorgianbay.com

ANAPILIO parapijos žinios

• Lapkričio 20 d šventėme Lietuvos kariuomenės šventę. Mišiose iškilmingai su vėliavomis dalyvavo Toronto VI. Pūtvio kuopos šauliai.

• Spalio 1, šeštadienį, mūsų šventovėje susitukė Andrėja Kmieliauskaitė su Richard Taglia. Sveikiname jaunuosius, jų tėvelius ir visą jų giminę.

• Lapkričio 12, šeštadienį, mūsų šventovėje susitukė Julija Valiulytė su Iain Farquharson. Sveikiname jaunuosius, jų tėvelius ir visą jų giminę.

• Iš St. Catharines miesto besilankantis Lietuvoje mirė a.a. Edmundas Dervaitis, 74 m. amžiaus. Jo palaikai atgabinti ir bus laidojami lapkričio 23, trečiadienį, 10 v.r. iš Lietuvos kankinių šventovės Šv. Jono lietuvių kapinėse.

• Klebonas kviečia visas mūsų parapijos KKK Moterų draugijos nares į susirinkimą, kuris įvyks lapkričio 27, sekmadienį, tuoj po 10 v.r. Mišių klebonijos patalpose.

• Haityje žiauraus viesulo *Matthew* paliestiesiems tęsiamas aukų vaju. Šiam vajui geltoni vokeliai padėti prie visų šventovės durų. Prašome aukoti per mūsų parapiją, užrašant ant vokelio savo vardą ir pavardę.

• Knygelių *Žodis tarp mūsų* lapkričio-gruodžio laida jau gauta, ir ją platina Birutė Matulaitienė sekmadieniais po Mišių parapijos salėje.

• Mūsų aptarnaujamose šventovėse adventinius susikaupimus praves kun. Jonas Savickas, CSJ, Šv. Jono kongregacijos (Joanitų) Vilniaus vienuolyno prioras.

• **Gruodžio 9, penktadienį, nuo 6 v.v., Lietuvos kankinių šventovėje** bus klausoma išpažinčių, 6.30 v.v. bus Mišios su pamokslu, o po Mišių parapijos salėje – pabendravimas su susikaupimo vedėju bei suneštinės adventinio pasninko vaišės (suneštinį maistą derina Dalia Ažubalienė, tel. 416-766-7040). **Gruodžio 10, šeštadienį**, 10 v.r., Mišios su pamokslu. Autobusėlis tą dieną maldininkus paims nuo "Vilniaus rūmų" 9.15 v.r. ir parveš atgal po pamaldų. **Gruodžio 11, sekmadienį**, pamokslas 10 v.r. Mišių metu. Išpažinčių bus klausoma šeštadienį bei sekmadienį prieš pamaldas ir po jų.

• **Delhi miesto Šv. Kazimiero šventovėje** susikaupimas bus

TORONTO

PRISIKĖLIMO parapijos žinios

• Lapkričio 20 įvyko Kristaus Karaliaus Gailestingumo metų užbaigimas. Rita Kolyčiūtė pasakojo apie šventosios Motinos Teresės įtaką jos gyvenime.

• Gruodžio 2-4 d.d. Advento rekolekcijos; gruodžio 4 d. skautų Kūčios; gruodžio 11 d. kalėdinis koncertas; gruodžio 16 d. stovyklos "Kretinga" Advento susikaupimas.

• Lapkričio 27, sekmadienį, Mišios 9 v.r. už a.a. John Vitkūnas; 11 v.r. už gyvus ir mirusius parapijiečius; už novenai pavestas sielas; už a.a. Vincą Narusevičių; už a.a. Leokadią Nevulienę; už a.a. Albiną Lackų; už Miceikų šeimos mirusius; už Gulbinų šeimos mirusius; už a.a. Genovaitę Tunkūnienę; už a.a. Anicetą ir Eleną Prialgauskus.

REIKALINGI turintys darbo patirtį ir teisę dirbti (turintys SIN) dažytojai. Dirbama pagal atskiras užduotis. Būtina turėti automobilį, darbo įrankius. Skambinti darbo dienomis (pirm.-penkt.), telefonu 905-814-8629 7v.r.- 5v.p.p.

KELIONIŲ DRAUDIMĄ parūpinu keliaujantiems į užsienį ir atvykstantiems į Kanadą. Skambinti Mariui Rusinui tel. 416-588-2808 x 26 dienos metu.

gruodžio 10, šeštadienį, 2 v.p.p. Mišių metu. Išpažinčių bus klausoma prieš Mišias. **Wasaga Beach miesto Gerojo Ganytojo šventovėje** susikaupimas bus gruodžio 11, sekmadienį, 2 v.p.p. Mišių metu. Išpažinčių bus klausoma prieš Mišias.

• Šv. Jono lietuvių kapinės toliau tęsia kapinių mašinų vaju, kuriuo norima sutelkti lėšų reikiamos įrangos atnaujinimui bei įsigijimui. Auką prašome siųsti šiuo adresu: St. John's Lithuanian Cemetery, 2185 Stavebank Road, Mississauga, Ontario, L5C 1T3.

• Lapkričio 27, sekmadienį, Mišios 10 v.r. už a.a. Eugeniją Staškevičienę (XXXVI). Vasagoje lapkričio 27, sekmadienį, Mišios 2 v.p.p. už a.a. Jeronimą Birštoną. Delhi lapkričio 26, šeštadienį, Mišios 2 v.p.p. už Žebertavičių šeimą.

IŠGANYTOJO parapijos žinios

• Lapkričio 27, šį sekmadienį, pamaldų nebus. Sekančios pamaldos bus Advento pamaldos, kurios vyks sekmadieniais, gruodžio 4 ir 18 dienomis, 9.30 v. ryto.

• Kūčių pamaldos vyks, kaip ir kiekvienais metais, gruodžio 24 d. 5 v.p.p.

• Lapkričio 20 d., mirusiųjų minėjimo sekmadienį, buvo prisiminti a.a. esantieji Augustas Jonas Langas, Lidija Cibitaitė-Lukšienė, Irena Šernaitė-Meiklejohn, Stepas Petryla, Vytautas Steponaitis, Ona Steponaitienė, taip pat Išganytojo parapijos moterų draugijos mirusios narės ir visi Kanados lietuvių fondo mirusieji nariai.

MAIRONIO mokyklos žinios

• Kviečiame tėvelius ir mamytės į visuotinį tėvų posėdį lapkričio 26 d., 11 v.r.

• Tuo pat laiku laukiame kunigo iš Lietuvos, kuris mus aplankys ir praves rekolekcijas.

• Pažymėkite savo kalendoriuje – gruodžio 17 d., 10 v.r., Prisikėlimo parapijos salėje įvyks mūsų Kalėdų eglutės šventė "Belaukiant Kalėdų". Kviečiame visus, mažus ir didelius! Veiks loterija! Atvyks Kalėdų senelis! Pasivažišime kavute.

• Jeigu kas nors norėtų paaukoti laimikių Kalėdų eglutės šventei, mielai priimtume! Atsivežkite juos į parapiją gruodžio 17 d. **Živilė**

Tėviškės žiburių administracija prieškalėdiniu laikotarpiu, lapkričio 27 ir gruodžio 4 d.d., bus atidaryta po 10 v.r. Mišių iki 12.30 v.p.p.

KALĖDINIS TŽ numeris išeis GRUODŽIO 13 d.

Iki gruodžio 5 d. prašome pranešti administracijai apie sveikinimus rėmeliuose (apmokami pagal užimamą plotą) arba įsirašymą į bendrą sveikinimą (laisva auka).

Vietoj kalėdinių sveikinimų atvirukais įsirašę į bendrą sveikinimą ir paaukojo *Tėviškės žiburiams*: \$50 – Marija Borusienė ir vaikai Danutė, Algimantas ir Roma su šeima, Hamilton, ON; \$25 – Vida (Bumbulytė) ir Bob White, Wasaga Beach, ON, Rima (Bumbulytė), Mark ir Hannah Dornfeld, Ramutė Kudirkienė, London, ON, Marytė Rybienė, London, ON; \$15 – Marija Mikelėnas-McLoughlin.

SENJORŲ priežiūra - pasirūpinsime jūsų artimaisiais Vilniuje! Smulkesnė informacija apie paslaugas, telefonai ir mūsų veiklos aprašymas tinklalapyje www.senjuruprieziura.lt

MONTREAL

AUŠROS VARTŲ PARAPIJA

Nuoširdžiai dėkojame visiems, kurie prisidėjo prie mūsų parapijos šventės pasisekimo; šventovėje buvo gana daug žmonių, o salėje maždaug 160. Dėkojame mūsų chorui ir solistei Kristinai Kliorytei, kurie gražiai giedojo per Mišias, dirigentui Aleksandrui Stankevičiui, kunigams Joseph Powers ir Père Raymond Pearson, kurie aukoją Mišias kartu su klebonu, skaitovui Zigmui Skučui. Dėkojame Antanui Mickui už salės paruošimą ir išvalymą kartu su kitais parapijos komiteto nariais ir savanoriais: Jana Sirusaite Motivans, Aušra GERALAVIČIŪTE, Luku Motivans, Luku Lukošiumi, Haroldu Celteriumi, Ramune Ramanauskaite. Dėkojame Aleksui Piešinai už biliety pardavimą; Petru ir Rasai Paulauskams, Aušrai ir Ken Drysdale ir kitiems padėjėjams, kurie paruošė maistą, aptarnavo stalus ir padėjo viską sutvarkyti. Dėkingi už išpūdingą poezijos skaitymą, grojimą gitaromis ir dainavimą: programą atliko Raimundas Filipavičius, Gytis Nedvaras ir St. Malachy's parapijos choras kartu su *TMR Singers* ir 8 lietuviais, diriguoju Manuel Blais. Šis jungtinis choras sugiedojo 8 Švč. M. Marijos giesmes įvairiomis kalbomis, tarp jų – lietuviškai *Marija, Marija* ir Aleksandro Stankevičiaus kompoziciją lotyniškai *Ave Maria*, ir dar pridėjo žinomą Leonard Cohen giesmę *Aleliuja*.

Dėkojame Rimui Jakubauskui su šeima, kurie pardavinėjo įėjimo ir loterijos bilietus su kitais savanoriais; Janai Motivans ir Daivai Jaugelytei, kurios paruošė loterijos stalą, Haroldui Celteriui, kvietusiam numerius, ir visiems, kurie dovanuoja laimikius šiai turtingai loterijai. Esame dėkingi už aukas: Montrealio lietuvių chorui „Balsas“ (\$465), Algui ir Micheline Beniušiams (\$200) mūsų parapijos šventės proga; pakartotinas aciū „Litui“ už \$1,500 dol. auką šia proga. Pagaliau dėkojame visiems, kurie atvyko ir dalyvavo mūsų parapijos šventėje – šventovėje ir salėje.

Lapkričio 23, trečiadienį, atvyksta į Montrealį Kanados lietuvių muziejaus-archyvo savanoris Aleksandras Valavičius, kaip buvo anksčiau pranešta. Jis rinkis medžiagą tam archyvu, pabus iki pirmadienio. **Inf.**

ŠV. KAZIMIERO PARAPIJA

Sekmadienį, lapkričio 20 d., parapijos kleb. Paulius Mališka padėkojo visiems, kurie suruošė „Grybų pietus“ lapkričio 6 d., ypač parapijos komitetui: Alice Skrupskytei, Nijolei Šukienai, Danai Mickaitei-Héroux, Jonui Zienkai, Romui Išganaičiui ir Mariui Vienožinskiui; taip pat ir kitiems, kurie padėjo: Alfredui Pališaičiui, Jennie Benienei, Lindai Visockytei-Poole, Danai ir Robert Héroux (dovanojo obuolius), Vyolėnė ir Anthony Mickams. Klebonas padėkojo visiems, kurie dalyvavo ir dovanavo laimikius loterijai.

Lapkričio 20, sekmadienį, Šv. Onos draugija suruošė kalėdinius pietus po Mišių parapijos salėje. Salė buvo papuošta mažomis Kalėdų eglutėmis ant kiekvieno stalo, puansetijomis ant scenos, net ir Kalėdų senelio statulėlėmis. Pirmininkė Linda Visockytė-Poole pasveikino visus, padėkojo klebonui P. Mališkai už Mišias ir pristatė narę Carol Grigeliene, kuri atvažiavo pietums iš Kingston, ON. Komiteto narė Mary Shannon-Ženaitienė paminėjo, kad gruodžio mėnesį jos aplankys sergančias ir tas nares, kurios negali išeiti iš namų. Komiteto narė Helen Kurylo-Porter širdingai padėkojo visiems, kurie prisidėjo rengiant vaišių bufetą. Pirmininkė priminė narėms užsimokėti metinį draugijos mokestį. Klebonas P. Mališka sveikino Šv. Onos draugiją, dėkojo už gražiai papuoštą salę, padėkojo tiems, kurie prisidėjo prie šios dienos pietų ir visiems už apsilankymą, nepaisant blogo oro ir užkimštų kelių ši savaitgalį Montrealyje. Klebonas palaimino stalą ir svečius. Visi skaniai pavalgė visokių pagamintų patiekalų, bandė sėkmę loterijoje. **VL**

Spalio 29 d. vyskupo medalius už pavyzdingą Mišių patarnavimą gavo Lietuvos kankinių parapijos patarnautojai Andrius Kružikas ir Jonas Gelažauskas. Pirm. eil. (iš k.) Andrius Kružikas, Jonas Gelažauskas. Ant. eil. vysk. John Boissonneau, kun. Nerijus Šmerauskas

LITAS *Montrealio lietuvių kredito unija*

1475, rue De Sève, Montréal (Québec H4E 2A8)

Tel.: (514) 766-5827 FAX: (514) 766-1349

ESSOR INSURANCE-INVESTMENT-COUNCELLING Inc.
1100 boul Robert-Bourassa 6th floor, Montreal, QC H3B 3A5
Tel: 514-373-1981 joana.adamonis@essor.ca www.essor.ca
Joana Adamonis A.I.B.